

3 Aruba

IBiSA wordt
geherstructureerd

8 Economie

UWV ontvangt 30.000
aanvragen voor
3e NOW-steunpakket

10 Wereld

Aanslag op
prominente Iraanse
atoomwetenschapper

12 Sport

Voetbalsters verliezen
wereldkampioen VS

Aruba verdeeld over wel of geen coronaprik

Landen in gesprek over vaccins

DEN HAAG — Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland krijgen de beschikking over vaccins tegen Covid-19. Details over de aantallen en het vaccinatieprogramma zijn nog niet bekend. De Nederlandse minister van Volksgezondheid Hugo de Jonge schreef dat deze week in een brief aan de Tweede Kamer. Een lokale peiling wijst echter uit dat ruim de helft van Arubanen niet van plan is de coronaprik te nemen.

“Nederland heeft afgesproken dat ook de Caribische delen van het Koninkrijk meedelen in de aantallen die voor Nederland beschikbaar komen. Op dit moment wordt samen met vertegenwoordigers van de BES- en de CAS-eilanden geïnventariseerd wat nodig is om ook in het Caribisch deel van Nederland een goede vaccinatiecampagne op te kunnen zetten”, aldus De Jonge.

Voor het Europees en Caribisch deel van Nederland is al een voorlopige keuze gemaakt voor de groepen die prioriteit krijgen in het vaccinatieprogramma. De hoogste prioriteit hebben de zestigplussers en mensen die ziek zijn, gevolgd door de mensen die in de zorg werken en dus een grote kans hebben om anderen te besmetten. Een eindadvies over de prioriteiten, op verzoek van Aruba, Curaçao en Sint Maarten, is naar verwachting volgende maand klaar. “De commissie heeft bekeken of er reden was om af te wijken voor Caribisch Nederland. Hoewel de epidemiologische en de maatschappelijke impact van Covid-19 verschillen vertonen met de situatie in Europees Nederland, is de inhoud van het onderhavige advies ook voor Caribisch Nederland toepasbaar”, schrijft de Gezondheidsraad, de onafhankelijke wetenschappelijke adviseur op het gebied van gezondheid. Daarnaast is al afgespro-

ken dat Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Caribisch Nederland zelf verantwoordelijk zijn voor de opslag en distributie van de vaccins op de eilanden. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) zal adviseren en controleren of de eilanden voldoen aan de voorwaarden voor opslag en transport. Inmiddels is bekend dat alle vaccins op lage tot zeer lage temperaturen moeten worden bewaard. De Jonge noemt in zijn brief geen aantal van vaccins die beschikbaar zijn voor het Caribisch deel van het Koninkrijk. Voor het Europees en Caribisch deel van Nederland zijn er voor het vaccineren van alle ouderen en de medische risicogroepen 5 miljoen vaccins nodig of 10 miljoen bij de vaccins die twee keer nodig zijn. Als er ook wordt besloten tot inenting van zorgmedewerkers dan zijn er nog eens 1,5 miljoen vaccins nodig.

Niet verplicht

Eerder deze week had premier Evelyn Wever-Croes (MEP) al bevestigd dat de eerste personen die in aanmerking komen de zorgmedewerkers en de risicogroepen zijn. Het vaccin is niet verplicht, maar de regering is wel van plan om een bewustwordingscampagne uit te rollen om vragen en twijfels over het vaccin weg te nemen. Op de vraag van deze krant of er een indicatie was hoeveel mensen geïncubeerd zouden worden, liet Sharline Kool-

man, hoofd Dienst Besmettelijke Ziekten van de Directie Volksgezondheid (DVG) op maandag weten dat het om zo'n twee- tot drieduizend zorgmedewerkers zou gaan. De DVG is aan het voorbereiden voor eind december, begin januari, om te kijken hoe het vaccin verdeeld gaat worden. De mogelijkheid voor mensen die niet onder deze groepen vallen en zich eerder willen laten inenten, is er op dit moment niet. “De zorgmedewerkers, dat is de groep die je niet wilt dat die wegvalt tijdens een pandemie en ook de risicogroep van zestigplussers en mensen met chronische ziekten hebben voorrang, aldus Koolman.

Bevolking verdeeld

Wanneer dat vaccin er eenmaal is, dan is het echter nog de vraag hoeveel mensen op het eiland er daadwerkelijk gebruik van zullen maken. Gisteren publiceerde nieuwswebsite *NoticiaCia* de resultaten uit een enquête onder de lezers, waaruit blijkt dat net iets meer dan de helft van hen niet van plan is om een coronaprik te halen. De verhouding tussen mensen die wel een injectie halen en de groep die het niet wil doen, is 49 procent voor en 51 procent tegen, met een verschil van amper 18 stemmen. Het grootste deel van de in totaal 1042 deelnemers aan deze enquête dat het vaccin niet wil gebruiken is tussen de 18 en 44 jaar. Opvallend is ook dat het grootste deel van hen ook woonachtig is in het district van San Nicolas. Het merendeel van oudere deelnemers zegt overigens wel mee te doen aan de vaccinatie voor Covid-19.

Sturgeon wil volgend jaar referendum Schotse onafhankelijkheid

EDINBURGH — De Schotse premier Nicola Sturgeon wil volgend jaar een tweede referendum houden over Schotse onafhankelijkheid. Dat meldt de Britse krant *The Times*.

De leider van de Scottish National Party (SNP) denkt dat de stemming kort na de

Schotse verkiezingen van 6 mei gaat plaatsvinden. “Schotland moet de keuze krijgen om te kiezen of het onafhankelijk wil worden. Liever in de beginperiode van de nieuwe regering dan aan het einde van die termijn”, zei Sturgeon tegen lokale media. In 2014 werd er ook een stemming georganiseerd,

toen koos een nipte meerderheid ervoor om bij het Verenigd Koninkrijk te blijven. Na de brexit, waar het merendeel van de Schotten tegen was, lijken steeds meer Schotten voor onafhankelijkheid te zijn. Een officieel referendum moet wel worden goedgekeurd door de Britse premier Boris Johnson.

President Iran: ‘huurling’ Israël pleegde aanslag voor VS

TEHERAN — De Iraanse president Hassan Rohani stelt dat ‘het huurlingenregime in Israël verantwoordelijk is voor de terroristische moordaanslag’ op de Iraanse nucleaire wetenschapper en militair Mohsen Fakhri-zadeh. ‘Huurling Israël’ pleegde de aanslag voor de Verenigde Staten, volgens Rohani. Fakhri-zadeh werd gisteren ten oosten van Teheran vermoord. Zijn auto werd onder vuur genomen door drie of vier terroristen, aldus Iraanse media.

Rohani kondigde aan dat de moord zal worden gewroken. Hij zei dat Israël chaos probeert te creëren, maar daar niet in slaagt.

Fakhri-zadeh was een belangrijke figuur in onderzoeksinstituten van de Revolutionaire Garde en van het ministerie van Defensie. Volgens Amerikaanse en Israëlische leiders was hij een sleutelfiguur in het nucleaire onderzoek van Iran. Israël en de VS beschuldigen Iran er al heel lang van een kernbom te willen maken. Iran stelt geen kernwapens te willen, maar wel kernenergie. Volgens Rohani heeft de moord geen impact op het wetenschappelijk onderzoek in Iran.

The New York Times berichtte dat enkele Amerikaanse functionarissen hebben bevestigd dat Israël achter de moordaanslag zit. De

moord komt twee maanden voor de Democraat Joe Biden president wordt van de VS. Hij heeft gezegd te willen streven naar een oplossing van conflicten met Iran via de diplomatie.

President Trump heeft telkens de confrontatie gezocht onder meer met nieuwe sancties. Hij trok zijn land in 2018 uit een internationaal akkoord waarmee Iran en een reeks mogendheden tot een vergelijk kwamen over de Iraanse nucleaire projecten.

Daarmee moest de door het internationaal isolement vastgelopen Iraanse economie weer op gang komen.

Hassan Rohani

Hart voor de stad

ORANJESTAD — Fotostudio ‘In Bloom Studio’, bierspeciaalzaak Chubato Beer World met 150 biermerken én pop-up terras, convenience store Cododo en een winkel met Nederlandse waar (Holland Roots): Terwijl fysieke winkels over de hele wereld de deuren sluiten, werd gistermiddag met een ‘grand opening’ de komst van vier nieuwe winkels in Main Street gevierd. Daarnaast is de koffiezaak *Coffee Break* (met een eigen koffiebranderij) in hetzelfde bouwblok aan Plaza Nicky Habibe geheel vernieuwd. Eigenaar Frank Tieleman heeft tijdens de crisis hard gewerkt aan de totstandkoming / verbouwing van zijn winkels. Eerder realiseerde hij appartementen in de ruimtes boven de winkels. Door de combinatie van wonen, retail en werken creëert hij zijn eigen economie, verklaarde hij eerder in de *Amigoe*. Genodigden werden gisteren getraakteerd op een pakje vers gebrande koffie, bier naar keuze, een kalender met Arubaanse natuurfoto's van fotograaf Christina Fazari, een blauw Cododo-drankje en poffertjes. Wie het aandurfde kon zelfs met Frau Antje op de foto.

United begonnen met distributie coronavaccins

WASHINGTON — De Amerikaanse vliegmaatschappij United is gisteren begonnen met de eerste fase van de distributie en verspreiding van miljoenen coronavaccins over de hele wereld. Dat melden mensen die betrokken zijn bij het proces aan *The Wall Street Journal*.

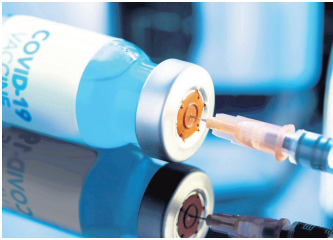

Foto: Shutterstock

Pfizer weigerde commentaar te geven op de rol van United in het plan. Het vaccin wacht nog op toelating en goedkeuring voor het gebruik door de meeste landelijke medicijnwaakhonden. De Verenigde Staten verwachten in de loop van december de eerste Amerikaanse met een coronavaccin in te enten. Het plan is om vaccins binnen 24 uur na goedkeuring naar de inentingsplekken te laten bren-

gen door de Amerikaanse medicijndienst FDA, aldus de immunoloog die operatie ‘Warp Speed’ leidt. Hij hoopt dat ‘misschien op 11 of 12 december’ kan worden begonnen met inenten. Adviseurs van de FDA komen van 8 tot 10 december bijeen om te beoordelen of de vaccins van Pfizer en Moderna versneld kunnen worden goedgekeurd. Ook in Groot-Brittannië verwacht men dat in de tweede week van december de eerste vaccinaties toegediend kunnen worden.

Ongeveer 1300 minder coronabesmettingen gemeld

BILTHOVEN — Het dagelijkse aantal coronagevallen is gedaald met bijna 1300. Tussen gisteren en vanochtend zijn 4499 positieve tests gemeld bij het RIVM. Gisteren meldde het instituut (na correctie) 5781 gevallen en dat was een flinke stijging ten opzichte van donderdag (ongeveer 4500). Het aantal sterfgevallen is vanmiddag nog niet vrijgegeven. Gisteren steeg dat aantal met 84.

De cijfers schommelen al de hele week, met dalingen op maandag, dinsdag en donderdag, en weer forse stijgingen op woensdag en vrijdag. In totaal zijn sinds het uitbreken van corona 513.513 positieve tests gemeld, en 9326 sterfgevallen. In Amsterdam zijn afgelopen etmaal 250 mensen positief getest, in Rotterdam 183 en in Den Haag 122. Daarna volgen Tilburg (70) en Enschede (66). Tussen zondag 22 november en zaterdag 28 november zijn

34.260 besmettingen gemeld, en 457 sterfgevallen.

Coronapatiënten in ziekenhuizen opnieuw gedaald

Ziekenhuizen behandelen minder coronapatiënten dan gisteren. Momenteel liggen 1711 mensen vanwege een besmetting in een ziekenhuis. Het zijn 58 patiënten minder dan gisteren, meldt het Landelijk Coördinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS). Het aantal coronapatiënten op verpleegafdelingen daalde van 1251 naar 1200. Op de intensive cares (ic's) liggen nu 511 mensen met het coronavirus onder de leden, tegen 518 een dag eerder. Dit aantal daalt langzaam maar zeker. In de afgelopen twee weken zijn ongeveer honderd bedden vrijgekomen. Daardoor liggen er weer ongeveer evenveel coronapatiënten als mensen met andere aandoeningen op de ic's. De laatste keer dat intensivist meer mensen met andere aandoeningen dan coronapatiënten onder hun hoede hadden, was op 23 oktober.

deze week:

ReMa Uní
15 jaar

Elk mens
heeft zijn grens

Buitenzorg
op Java

Interview APA-directeur Marc Figaroa

Havenautoriteit wacht op herstart cruisetoeerisme

ORANJESTAD — De Aruba Port Authority (APA) is door de volledige stillegging van het cruisetoeerisme zo'n 70 procent van de inkomsten voor dit jaar verloren. Voor wat betreft de inkomsten van vracht in de haven is dit 30 procent. Verschillende investeringen en projecten zijn uitgesteld of afgeblazen, maar niet het Port City-project. Daar is nog steeds grote belangstelling voor vanuit binnen- en buitenland, verklaart APA-directeur Marc Figaroa in een interview met de Amigoe.

door onze verslaggever
Nadine Salas

De grootste inkomsten van APA bestaan normaal uit goederentransport, namelijk 60 procent. 40 procent is afkomstig van het cruisetoeerisme. Wanneer een cruiseschip de haven aandoet moet elke toerist een zogeheten *passenger fee* betalen. Voor het schip moet liggeld worden betaald en ook voor de diensten van de loodsen. APA verzorgt loodsdiens ten voor zowel de schepen in Oranjestad als bij de containerhavens van Barcadera. Daarnaast worden er ook *dock services* aangeboden, maar die zijn veel minder winstgevend dan de andere diensten. “We zijn het hardst geraakt in het cruisetoeerisme. Dat is volledig plat gegaan en ook het vrachtverkeer overzee heeft een klap gehad. Toen de hotels gesloten werden, omdat ook onze grenzen sloten had dat effect op de import van producten. Want de vraag daalde toen ook”, legt Figaroa uit. Het vrachtvervoer is inmiddels wel steeds verder aan het aantrekken, stelt hij.

Lay-up
Hoewel er momenteel schepen in de haven liggen voor lay-ups en crew-changes, leveren deze ook niet zoveel op. “Als goede partner zeggen wij dat we cruisemaatschappijen tegemoet komen”, al-

dus Figaroa. Er waren verschillende cruiseschepen uit verschillende delen van de wereld die ergens voor anker moesten gaan. Gedurende het grootste deel van de pandemie lagen er vijf schepen in de haven van Oranjestad. Twee grote cruiseschepen van Norwegian Cruise Lines, het Scientology-schip Freewinds en ook nog twee cruiseschepen met zeilen, de Wind Surf en de Wind Star. Deze laatste zijn eind oktober vertrokken naar Lissabon voor onderhoud. “De twee schepen van Norwegian zijn uitermate tevreden met Aruba”, zegt Figaroa. “Het levert wel geld op, maar natuurlijk is dit minimaal want liggeld is nu niet iets wat heel veel oplevert. En natuurlijk hebben ze een speciaal tarief gekregen van ons omdat zij ook de kosten onder controle moeten houden en wij zijn in competitie met andere bestemming. Dus je moet ze wel tegemoet komen.”

Hoewel er nu nog plaats is voor twee kleinere schepen in de bassins, of een groot cruiseschip wat flexibel zou moeten zijn, omdat die plek aan de kade ook in gebruik is voor de grote car carriers, verwacht Figaroa niet dat er meer schepen naar Aruba komen voor lay-up. “De pandemie is al zo'n zeven maanden gaande en de meeste schepen hebben al onderdak gevonden.”

Wachten

Het is nu wachten op de start van het cruisetoeerisme. “We voorzien dat we in april mogelijk de eerste cruiseschepen kunnen ontvangen. Dat komt omdat de protocollen die het Amerikaanse Centers for Disease Control and Prevention (CDC) een paar weken geleden publiceerde voorschrijven dat er wordt begonnen met korte tochten en Aruba pas in een cruise van minimaal zeven tot acht dagen wordt aangedaan vanwege de geografische positie. Maar ook dan zal de bezettingsgraad van de schepen veel minder zijn vanwege de eisen van het CDC.” Dat leidt dan ook logischerwijs tot minder inkomsten van de passenger fees.

Protocollen afstemmen

De definitieve protocollen van Aruba worden nog steeds besproken maar de directeur hoopt dat deze binnen een paar weken bekend gemaakt worden. Het is ook nog niet bekend of toeristen in elke havenbestemming een test moeten doen wanneer ze aankomen. “Het is nog ter discussie hoe de maatschappijen zelf gaan opereren. Het is belangrijk om de modus operandi die te zien van de cruiselijn. Als een schip uit Miami vertrekt en langs allerlei havens vaart moeten alle protocollen op elkaar afgestemd worden zodat reizigers niet elke keer aan een ander protocol en veiligheidsregels moeten voldoen. Als elk land zijn eigen regels hanteert wordt het heel ingewikkeld.” Daarom wordt samengewerkt met de Florida-Caribbean Cruise Association (FCCA) en de Dutch Caribbean Commissie, waarvan Sint Maarten voorzitter is, om de protocollen te definiëren.

ren. Figaroa: “Onze grenzen zijn wel geopend voor vliegverkeer maar nog niet voor cruiseschepen. Ik denk dat we ergens in de komende weken hier een officiële presentatie over gaan houden.”

Recordjaar

Dit jaar had eigenlijk een recordjaar moeten zijn omdat er rond 900.000 cruise-passagiers werden verwacht en rond de 250 schepen op het schema van de haven in Oranjestad stonden. Maar door de coronasituatie is de dynamiek van de hele operatie veranderd, stelt de directeur. In de cruise-industrie wordt nu op basis van het statement van een ceo van een grote cruisemaatschappij uitgegaan dat op basis van indicaties en analyses het cruisetoeerisme pas in 2023 en begin 2024 zich herstelt naar pre-coronaniveau. “De crisis heeft ons geleerd dat alles dagelijks veranderen kan en dat heeft grote impact. Veel landen zitten nu in de tweede golf van corona en ook dat heeft impact”, aldus Figaroa.

Testcruise

Een paar weken terug zijn op het cruiseschip de SeaDream 1, dat als eerste cruiseschip weer begon met varen, zeven mensen positief getest op Barbados, zo rapporteerde CNN. De 46 gezonde passagiers verlieten het schip. De bedoeling van de reis was juist om aan te tonen dat Covid-veiligheidsprotocollen werkten. Volgens Figaroa betrof het geen cruiseschip dat onder de richtlijnen van het CDC opereerde. Dat is alleen bedoeld voor Amerikaanse maatschappijen of cruise-maatschappijen die vanuit Amerikaanse havens opereren. “Het is helaas gebeurd. Laten we zien wat voor ge-

volgen dat heeft”, reageerde de directeur. “Maar de media speelt ook een rol bij het negatieve imago van het cruisetoeerisme. In het begin hoorde je niet dat mensen met Covid-19 in vliegtuigen zaten maar wel werd elke positief geteste passagier op een cruiseschip gerapporteerd. Je weet niet hoeveel mensen besmet zijn geraakt in een vliegtuig en het was ook lastiger te traceren, denk ik.”

Projecten uitgesteld

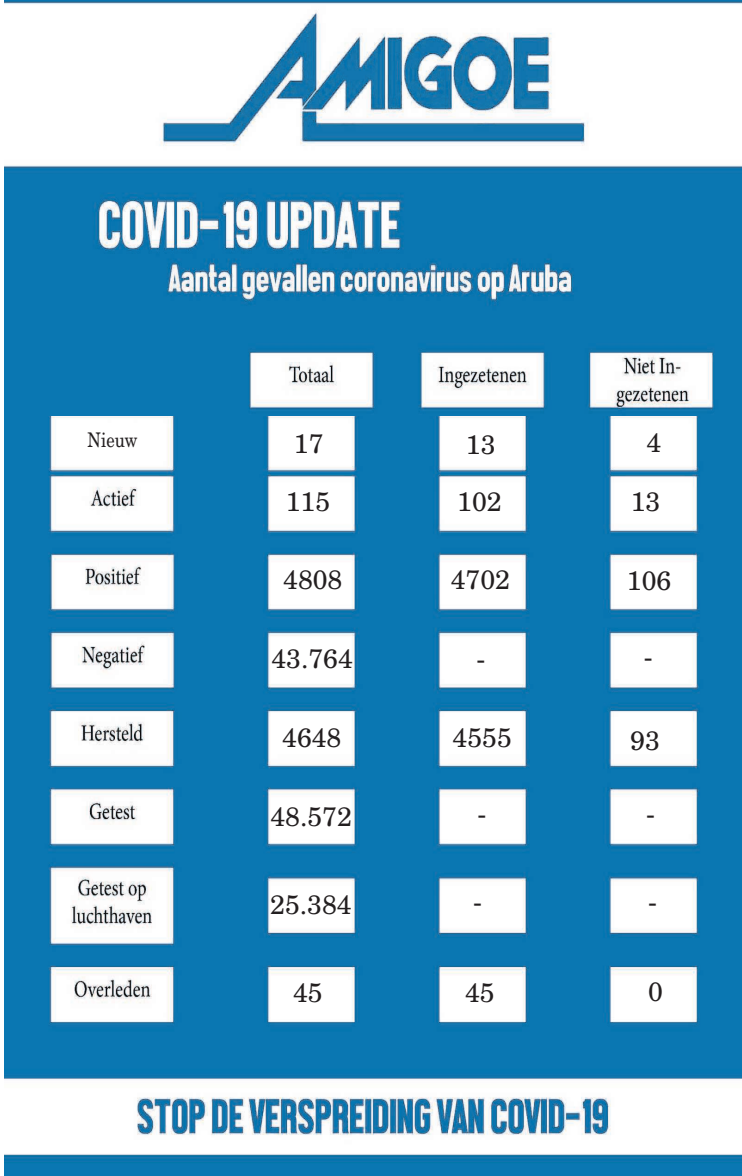
Het uitdiepen van de haven om grotere cruiseschepen te ontvangen van de Oasis-Class (cruiseschepen die zo'n 6000 passagiers vervoeren en nog groter zijn dan de Freedom-class, red.) is uitgesteld. “We zijn in gesprek met de cruisemaatschappijen over wat hun plannen zijn en of ze commitment kunnen tonen. De investering is een miljoenenbedrag. Daarom willen wij commitment van de cruisemaatschappijen voor de lange termijn, zodat gegarandeerd wordt dat wij de investeringen er ook uithalen”, aldus Figaroa. “We hadden ook projecten om de kades verder te verfraaien, wat ook kostbaar is en dat hebben we uitgesteld tot nader order wanneer we weer de financiële ruimte hebben om dit te doen. Investeren die alleen eerder goedgekeurd zijn of wat we nodig hebben om te garanderen dat wij service kunnen verlenen gaan wel door.”

Port City

Wat volgens de APA-directeur wel doorgaat zijn de activiteiten die te maken hebben met het Port City

project. “Want die zullen wel geld opleveren. Het project heeft een lichte vertraging opgelopen. We zijn al sinds 2017 bezig met de planning en de fasering van het gehele project.” Van mei tot juli van dit jaar is er nog een marktconsultatie gedaan na de Request for Expression of Interest (REOI) om

te peilen wat de animo was onder de investeerders. Daar wordt nu een rapportage van gemaakt. Zowel lokaal als internationaal is er grote belangstelling voor het project en dat hebben we nodig om extra inkomsten voor APA te werven. Het is ook een grote steun voor onze lokale economie”, aldus de APA-directeur.

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Verras op Aruba

ONE HAPPY CARD
POSTCARDS ON ARUBA

www.onehappycard.nl

bo kien ta parti di dje?

ERA NOBO

THE SPECIALISTS

Eye and ear exams are free!

Contact Us
☎ (297) 290-2020
📞 (297) 640-2020
📍 222 Caya G. F. Betico Croes
Oranjestad, Aruba

Appointments
We will do our best to accommodate your busy schedule. Request an appointment today!

Openinghours
Monday - Friday: 9:00am – 6:00pm
Saturday: 9:00am – 5:00pm

Email: hello@thespecialists-aruba.com

Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba

Ben je toe aan een nieuwe uitdaging?
Beschik jij over een proactieve houding en ben jij technisch aangelegd?

Dan is dit een baan voor jou!

Medewerker Technisch dienst

In de functie van medewerker technische dienst neem je samen met nog drie collega's maatregelen ter voorkoming van defecten, storingen en schade. Je voert reparatie- en elektra werkzaamheden uit in de woning van bewoners en algemene ruimten.

Taken:

- Onderhouds- en reparatiewerkzaamheden
- Het periodiek controleren van gebouwen en inventaris
- Het oplossen van elektrotechnische storingen
- Het onderhouden van de airco's

Kwaliteiten:

- Je hebt een afgeronde MBO-diploma elektrotechniek
- Je hebt een breed technisch inzicht
- Je hebt een rijbewijs

Wij bieden:
Een uitdagende functie in een dynamische en veranderende omgeving met een prima werkklimaat, interessante collega's en een unieke cultuur!
Het geboden salaris is afhankelijk van opleiding en opgedane ervaring.

Informatie
Meer informatie over deze functie is verkrijgbaar bij de heer Edric Winterdal, divisie manager FB via tel. (+297)597-5701. Uw schriftelijke sollicitatie inclusief uw CV, kunt u richten aan: ishara.fluonia@sabaruba.org t.a.v. mevr. Ishara Fluonia, HR manager.

Uiterlijke sollicitatie datum: 09 december 2020

Geachte lezers,

Vanaf 1 januari 2020 is de abonnementsprijs van Amigoe Aruba 38 Florin geworden.

Klanten die een automatische of doorlopende betalingsopdracht bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht z.s.m. aan te passen. Voor meer informatie over openstaande saldo's en rekeningen kunnen klanten een email naar abonnementaruba@amigoe.com sturen of 582 4333 bellen.

Vanaf 1 januari 2021 kunnen abonnementen alléén online of op kantoor betaald worden.

Onze bankrekening zijn:

Caribbean Mercantile Bank #20651903	RBC Royal Bank #100031723
Aruba Bank #6000400190	Banco di Caribe #81027801

Vergeet niet uw naam, klantnummer (customer #), factuurnummer of betalingsmaand te vermelden. *Bij ontbrekende informatie kunnen wij helaas uw betaling niet afboeken.*

Amigoe Aruba is van maandag t/m vrijdag, van 8:00 uur tot 14:00 uur open.

Bedankt voor uw loyaliteit en begrip,

Team Amigoe

AMIGOE **AOOS!** **topixs**

IBiSA wordt geherstructureerd

ORANJESTAD — IBiSA gaat zich volledig richten op sport. Minister Dangui Oduber (MEP) van Toerisme, Volksgezondheid en Sport maakte dit afgelopen donderdag bekend tijdens een persconferentie op het Bestuurskantoor. De dienst komt daarmee ook weer volledig te vallen onder het ministerie van Sport.

De afdelingen van IBiSA die gericht zijn op de promotie van gezonde voeding en een gezonde levensstijl worden overgeplaatst naar de Directie Volksgezondheid (DVG), terwijl IBiSA zich, net als voorheen het geval was bij voorganger Idefre, volledig gaat richten op de promotie van sportactiviteiten binnen de gemeenschap. Wel blijven de nu gesplitste afdelingen nauw met elkaar samenwerken. Volgens minister Oduber werken beide afdelingen op deze manier meer gefocust en effectiever. De minister kondigde tevens de komst van een nieuwe sportwet aan, waarin onder meer beter wordt geregeld dat sporters vrije dagen kunnen nemen om zich voor te bereiden op toernooien. Ook komt er een website waarin alle sportresultaten en statistieken van alle federaties worden vermeld en komt er een sportraad waarin alle stakeholders worden vertegenwoordigd.

SABA vanaf maandag weer open

ORANJESTAD — Na maanden gesloten te zijn geweest voor familie en vrienden uit angst voor verspreiding van het coronavirus, maakt Stichting Algemene Bejaardenzorg Aruba (SABA) bekend dat zij vanaf maandag 30 november de deuren weer openen voor bezoekers. Familieleden worden de aankomende tijd gebeld voor het maken van een afspraak en

Bus di Salud, archieffoto.

IBiSA
Het oude sportinstituut Idefre ging in 2012 samen met afdelingen van de Directie Volksgezondheid en zorgverbeter wordt geregeld dat sporters vrije dagen kunnen nemen om zich voor te bereiden op toernooien. Ook komt er een website waarin alle sportresultaten en statistieken van alle federaties worden vermeld en komt er een sportraad waarin alle stakeholders worden vertegenwoordigd.

dienst die zich richt op het verbeteren van de levensstijl in de lijn vallen van zijn Nationale Gezondheidsplan 2009-2018. IBiSA zou op termijn de overstap maken van overheidsdienst naar agentenschap. Op die manier zou zij, net als bijvoorbeeld het geval is bij het Wit Gele Kruis, geld krijgen van bijvoorbeeld de Verenigde Naties en organisaties als WHO en Paho, zo luidde het plan. Met name in het eerste jaar had IBiSA tal van nieuwe projecten, waar-

onder de zogeheten *ciclovia's* waarbij delen van wegen en de binnenstad op zondagmiddag werden afgesloten voor rijverkeer zodat wandelaars en fietsers vrij baan kregen. Ook was er de zogeheten Bus di Salud, waarin burgers gratis glucose- en cholesteroltests konden afnemen. Met de jaren leken met name de preventieve taken van IBiSA echter steeds meer te verwateren en was de dienst vooral meer bezig met sportgerelateerde taken.

Repatriëringsvlucht Venezuela vandaag

ORANJESTAD — De immigratiedienst Dimas maakte bekend dat er vandaag weer een repatriëringsvlucht naar Venezuela plaats zou vinden. Mensen die zich hebben opgegeven voor de regeling Vrijwillige Terugkeer en met deze vlucht mee konden, moesten zich om acht uur vanochtend op het vliegveld melden. Ze mochten een koffer meenemen van maximaal dertig kilo en acht kilo hand-

bagage. Het gecharterde toestel van Laser Airlines vloog van Oranjestad naar Las Piedras, Venezuela, waar het om half twaalf landde, aldus het door Dimas gepubliceerde vluchtschema. Justitie-minister Andin Bikker (POR) kondigde de regeling aan in april van dit jaar. Dimas stelde een paar maanden later dat er zo'n 600 Venezolanen waren aangemeld voor de regeling.

4 luchtvaartmaatschappijen bevestigen lijndiensten begin december

ORANJESTAD — Vier vliegmaatschappijen hebben al bevestigd dat ze vanaf dinsdag 1 december, wanneer de grenzen weer opengaan voor Zuid-Amerika en een aantal landen uit de Caribische regio, beginnen met lijnvluchten op Aruba.

Dit bevestigt de Aruba Airport Authority (AAA) op haar sociale media-pagina. Air Century voert de eerste vlucht uit op 1 december en vliegt driemaal per week vanuit Santo Domingo naar Aruba, op maandag, woensdag en vrijdag. Vanuit Bogota herstart Avianca op 4 december tweemaal per week, op maandag en vrijdag. Ook luchtvaartmaatschappij Win-

go heeft bevestigd te gaan vliegen vanuit Bogota naar Aruba. Zij gaan op 3 december van start en vliegen op donderdag en zondag. Copa Airlines begint op 12 december driemaal te vliegen vanaf Panama City. Dit wordt op maandag, donderdag en zaterdag. AAA-woordvoerder Hendrik Croes bevestigt dat deze vier maatschappijen daadwerkelijk gaan vliegen

en dat men nog in contact is met luchtvaartmaatschappij SLM voor vluchten in december, maar deze zijn nog niet bevestigd. 'Aruba Airport is al sinds 15 juni klaar om alle luchtvaartmaatschappijen te verwelkomen', stelt hij. Luchtvaartmaatschappij Avianca gaf eerder aan interesse te hebben om vanaf oktober te gaan vliegen op Aruba, maar dat was toen nog niet mogelijk. Eind oktober kondigde Aruba Tourism Authority (ATA)-directeur Ronella Tjon Asjoe-Croes aan dat de grenzen met Latijns- en Midden-Amerika,

Mexico, de Dominicaanse Republiek en Haïti per 1 december weer opengaan, met uitzondering van Venezuela. ATA verwacht hierdoor in 2020 tussen de 2000 tot 2500 extra toeristen aan te trekken en in 2021 tussen de 2300 en 2800. De testvoorwaarden van Aruba blijven gelden voor deze landen. Men moet nog steeds drie dagen voor vertrek een geldige PCR-test inleveren, of deze test bij aankomst op Aruba doen en dan in quarantaine het resultaat afwachten, wat tussen de zes en acht uur duurt.

Grote zorgen GroenLinks over rol kustwacht bij opvang Venezolanen

DEN HAAG — De oppositiepartij GroenLinks maakt zich grote zorgen over de rol van de kustwacht bij de opvang van Venezolaanse migranten. De partij vreest dat de migranten geen kans krijgen om bescherming of asiel te vragen op Aruba, Curaçao en Bonaire. De partij is ook bezorgd over de mogelijke uitwisseling van informatie over migranten met de Venezolaanse autoriteiten.

“(Wij) hebben aanhouden- de en ernstige zorgen over de rol van de Nederlandse kustwacht bij mogelijke pushbacks van asielzoekers”, aldus GroenLinks, die doelt op de kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied. De vragen gaan over het jaarverslag van 2019 en het jaarplan voor 2020 van de kustwacht. De partij richt zich tot minister van Defensie Ank Bijleveld-Schouten. De kustwacht meldde de aanhouding van 377 illegale migranten in 2019. GroenLinks heeft kritiek op de term illegale migranten. “Hebben deze mensen de kans gekregen asiel aan te vragen en is gebleken dat zij hier geen recht op hadden. Hoe kan dan met zekerheid worden gesproken van illegale migratie”, vragen de Kamerleden. Ze willen ook weten hoe de kustwacht illegale migratie ontmoedigt. Worden boten weggestuurd

zonder een kans voor de opvarenden om bescherming of asiel te vragen, aldus de oppositiepartij. GroenLinks herhaalt een verzoek om cijfers over het aantal Venezolanen dat met succes Aruba, Curaçao en Bonaire bereikt en cijfers van het aantal reddingen, vermissingen en verdrinkingen. Het ministerie beloofde al veertien maanden geleden om te kijken naar mogelijkheden om die cijfers bij te houden. Het ministerie zou hierover overleggen met de Internationale Organisatie voor Migratie en de VN-Vluchtelingenorganisatie. “(Heeft) inmiddels een inventarisatie plaatsgevonden van wat mogelijk is om hier meer informatie over te verzamelen en inzichtelijk te maken”, aldus de partij.

Uitwisseling informatie
Het laatste punt van zorg is de uitwisseling van informatie met de kustwacht

van Venezuela. Volgens de kustwacht is er namelijk een goede werkrelatie met de Venezolaanse collega's. GroenLinks vraagt of er informatie over migranten wordt gegeven aan de Venezolaanse kustwacht, die vervolgens bij de Venezolaanse regering terecht kan komen. Ook vragen ze naar het risico dat vluchtelingen op zee door de kustwacht van het Koninkrijk 'in de handen van de Venezolaanse kustwacht worden geduwd'. De vragen zijn allemaal schriftelijk en worden per partij gesteld. De Tweede Kamercommissie voor Defensie had eigenlijk een mondeling overleg met minister Bijleveld, maar in verband met de coronacrisis is gekozen voor een schriftelijk overleg. Behalve GroenLinks had alleen de VVD een vraag. De regeringspartij wil weten of het stilleggen van marineschepen gevolgen heeft voor trainingen van kustwachtpersoneel. De VVD verwijst waarschijnlijk naar de Zr.Ms. Groningen die vanwege een positief geteste tijdelijk niet werd ingezet in het Caribisch gebied. De antwoorden van Bijleveld worden verwacht voor het kerstreces.

Al 1000 afstandswerkers naar Aruba gereisd

ORANJESTAD — De ‘One Happy Workation’-campagne is een succes, stelde Aruba Tourism Authority (ATA)-directeur Ronella Tjin Asjoe-Croes gisteren. Zo'n 1000 mensen hebben de afgelopen twee maanden gebruik gemaakt van de mogelijkheid om op afstand vanaf Aruba te werken.

In veel landen is men verplicht vanuit huis te werken of heeft men de voorkeur om dit te doen. ATA is op deze tendens ingesprongen en lanceerde begin september de campagne voor werken op afstand. Op de website van Aruba.com boden verschillende hotels speciale *long stay packages* aan voor de *remote workers*. In de campagne wordt ge-

steld dat in plaats van dat men vanuit huis werkt, men naar Aruba komt en dan werkt vanaf het strand, de hotelkamer of andere locaties. “Er rekening mee houdend dat we de campagne pas in september hebben gelanceerd, zijn er in september en oktober in totaal 1000 reizigers naar Aruba gekomen met het doel gebruik te maken van deze

mogelijkheid. In plaats van thuiswerken kom je naar Aruba en je voelt je veilig en je kunt ook genieten van alles dat Aruba te bieden heeft. Dus we vinden dat het best goed loopt”, stelt de ATA-directeur.

Interessant is dat 30 procent van de mensen die dit doen verblijft in een hotel, 30 procent in een time share accommodatie en 30 procent bij overige accommodaties, zoals bijvoorbeeld Airbnb, dat levert voordeel op voor verschillende gebieden van de economie, aldus Asjoe-Croes.

Ook United Airlines biedt nu vooraf test bij vluchten naar Aruba

ORANJESTAD — In navolging van JetBlue is United Airlines de tweede Amerikaanse luchtvaartmaatschappij die een PCR-test aanbiedt aan passagiers voor vertrek. De luchtvaartmaatschappij kondigde eerder deze week aan dat dit vanaf 7 december mogelijk wordt voor vluchten naar Aruba en negen andere bestemmingen in de regio.

Voor Aruba geldt overigens dat van tevoren testen alleen mogelijk is op vluchten vanaf George Bush International Airport in Houston, Texas. Passagiers krijgen twee weken van tevoren instructies en moeten dan ook 119 dollar extra betalen voor de test, die 72 uur voor instappen moet plaats vinden. De resultaten daarvan ontvangt de passagier 48 uur voor de vlucht. **CDC schaalt waarschuwing op**
Eerder deze maand werd

bekend dat Aruba de eerste bestemming wordt waarvoor JetBlue een PCR-test aanbiedt aan passagiers voor vertrek. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Amerikaanse laboratorium Vault. Deze is tevens de eerste speekseltest die toegestaan is door de Arubaanse overheid. Samen met de andere eerder aangekondigde maatregelen, zoals een verlaging van de verplichte coronaverzekering, het stoppen met onderscheid

maken tussen de verschillende staten van de VS en het openen van de grenzen voor Latijns-Amerikaanse reizigers per 1 december, wil de ATA meer toeristen binnenhalen in het hoogseizoen.

Feit is echter dat het Amerikaanse Center voor Disease Control and Prevention (CDC) eerder deze week haar waarschuwingsstatus voor Aruba en alle overige landen ter wereld die eerst op Level 3 stonden heeft opgeschaald van 'Warning - Level 3, avoid non essential travel' naar 'Level 4: Very High Level of Covid-19 in Aruba', het hoogste waarschuwingsniveau, waarin reizen naar het eiland volledig wordt afgeraden.

UIT BEELD – IN BEELD

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotiëren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De *Amigoe* zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

Hoezo crisis?

Met of zonder crisis (of mondkapje), Black Friday was ook in 2020 een bijzonder drukke dag in de winkels van Oranjestad. Mensen gingen in groten getale naar kleding- en elektronicawinkels om een graantje mee te kunnen pikken van de uitverkoop. Of dit ook gevolgen gaat hebben voor de coronacijfers weten over een week of twee.

Watertank

De grotere watertank naast de haven werd donderdag schoongemaakt. Voorheen hing hier een grote reclameafbeelding. Het is nog niet duidelijk of er een nieuwe reclameafbeelding komt te hangen.

Hoog bezoek

Bij Colegio Pastoor Kranwinkel kregen de leerlingen een leuke verrassing op vrijdag. Ze kregen namelijk bezoek van Sinterklaas en Politie Piet, Nieuwsgierige Piet en Gezellige Piet waarbij de Goedheiligman het belang om zich aan de hygiënemaatregelen te houden benadrukte.

Bepakt en bezakt

Bepakt en bezakt stonden de jongens van het Sociaal Vormings Traject (SVT) klaar voor een nieuwe dag. Sociale Zaken-minister Glenbert Croes (MEP) plaatste deze foto op sociale media. Daarin gaf hij aan 'trots' op hen te zijn aangezien ze bezig zijn met het vormen van 'een nieuwe toekomst'.

Hoezo crisis?

Watertank.

Hoog bezoek.

Bepakt en bezakt.

GEZICHTSMASKERS VEREIST

HET HOUDT ONS ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

STROOM ONDERBREKING

In verband met noodzakelijke werkzaamheden zijn wij genoodzaakt de energievoorziening te onderbreken op:

- Noord (ged.)
- Turibana (ged.)
- Alto Vista (ged.)

Woensdag 2 december 2020

VAN 8:00 UUR T/M 16:00 UUR

Onze excuses voor het ongemak dat dit kan veroorzaken.

ELMAR

Dank u voor uw begrip

523 7100 | customerservice@elmar.aw

Lezing Arjen Alberts

‘Toerisme-economie uiteindelijk veerkrachtiger’

ORANJESTAD — Een door toerisme gedomineerde economie maakt Aruba minder kwetsbaar voor externe schokken dan wanneer het kiest voor diversificatie. Maar de Arubaanse toerisme-industrie dient zichzelf wel opnieuw uit te vinden, waarbij moet worden uitgegaan van eigen waarden. Dat stelde ontwikkelingseconoom Arjen Alberts eerder deze week tijdens een virtuele lezing aan de Universiteit van Aruba (UA). Oud Ahata-directeur en UA-docent James ‘Jim’ Hepple en Luc Alofs, hoofddocent onderzoek aan de UA, reageerden.

door onze verslaggever
Jan Jager

Alberts promoveerde afgelopen september aan de Universiteit van Amsterdam op zijn onderzoek ‘Small Island Tourism Economies – Why Aruba and Sint Maarten have exceeded their carrying capacity’. Zijn conclusie luidt dat aan de expansie van het toerisme tot voorbij de draagcapaciteit van de eilanden een ‘gedwongen groei-model’ (mandatory growth model) ten grondslag ligt, waarin iedereen er individueel op vooruit gaat, maar de gemiddelde welvaart toch niet stijgt.

Onderliggende theorie achter zijn bevindingen is het ‘Tourism Area Lifecycle Model’ van Richard Butler dat een ontwikkelcyclus van het toerisme beschrijft met een kantelpunt waarbij de draagcapaciteit van de eilanden gemeten in aantallen toeristen wordt overschreden en het toerisme-product in kwaliteit achteruit holt.

Paradoxen
Aruba en Sint Maarten hebben dat kantelpunt al lang overschreden. Alberts nam ook waar dat de productiviteit, gemeten in inkomen per hoofd van de bevolking (een belangrijke welvaartsindicator) stageneerde. Tijdens zijn presentatie aan de UA vatte Alberts zijn bevindingen in drie paradoxen samen: een ogenschijnlijke succesvolle expansie van de sector en economische groei maar tegelijk stagnatie van de productiviteit, overtoerisme met schadelijke gevolgen voor de leefbaarheid en het milieu maar voortdurende volumegroei, en opeenvolgende regeringen die onderkennen dat de draagcapaciteit is overschreden en de kwaliteit van het toerisme-product achteruit holt en voornemen het roer om te gooien maar als het puntje bij paaltje komt op de ingeslagen weg doorgaan en vergunningen

afgeven voor nieuwe dertien-in-een-dozijn hotels.

Gedwongen groei-model
Na bestudering van data over inkomensontwikkeling en de ontwikkeling van de beroepsbevolking, concludeerde Alberts dat het landsbestuur het groeipad in de praktijk moeilijk konden doorbreken doordat het een aanjager is geweest voor een systeem waarin groei kansen creëert voor iedereen die al in het systeem ziet om ‘hogerop te komen’, wat hij het *mandatory growth* model noemde. Alberts stelt dat systeem voor als een piramide. De basis van de piramide wordt gevormd door een leger van arbeidsmigranten, wier plek wordt ingenomen door nieuwe arbeidsmigranten als individuele nieuwkomers een positie doorschuiven in de piramide. Aan de top van de piramide staan veelal lokale Arubanen die voor de overheid dan wel in andere overheadsectoren (bijvoorbeeld het bankwezen) werkzaam zijn. Om deze groep te kunnen onderhouden is het nodig dat de basis van de piramide steeds breder wordt. Met andere woorden: het vergt de bouw van nieuwe hotels voor nieuwe arbeidsmigranten. “Om iedereen gelukkig te houden was de regering wel gedwongen om het groeipad aan te houden”, verklaarde Alberts tijdens zijn presentatie.

Eindproduct
James Hepple wilde van Alberts weten of een land als Aruba nu verder moet ingaan op de ingeslagen weg van het toerisme, of de breedte in moet door te de economie te diversifiëren. Alberts antwoordde dat uit bestaand onderzoek is gebleken dat uit studie van economieën van vergelijkbare omvang en een vergelijkbaar inkomensniveau is gebleken dat de toerisme-economieën ‘met afstand’ minder kwetsbaar moet zijn voor externe schokken dan niet op toerisme gerichte economieën. “Dat komt doordat toerisme-economieën een eindproduct aan een eindgebruiker verkopen, in plaats van grondstoffen of andere, bijvoorbeeld agrarische producten, die veel marktgevoeliger zijn doordat de vraag door de komst van alternatieven opeens kan wegvallen”, aldus Alberts.

Unieke ervaring
“Toerisme is een unieke ervaring die je verkoopt aan eindgebruikers”, vervolgde Alberts. “Een alternatief voor toerisme zal niet snel worden uitgevonden. Het is bovendien heel moeilijk om een nieuwe industrie op te zetten

ten met een comparatief voordeel dat nodig is om concurrerend te kunnen zijn en te kunnen exporteren.” Maar die ‘unieke ervaring’ is de afgelopen jaren op Aruba en Sint Maarten wel steeds minder uniek geworden, omdat beide landen een kwalitatief steeds minder onderscheidend toerisme-product zijn gaan aanbieden, wat volgens Alberts samenging met de daling van de productiviteit, precies zoals Butler met zijn Tourism Area Lifecycle beschrijft. Aan die negatieve ontwikkeling lag volgens Alberts een tekortschietende ontwikkelings- en toerismevisie ten grondslag. Aruba zette de deuren vanaf de Status Aparte feitelijk open voor iedereen die maar wilde investeren. In het begin ging dat goed. Maar toen de kwaliteit achteruit holde, greep niemand in.

IJsland

Hoe kan het tij gekeerd worden, wilde Luc Alofs weten, en alsnog een omslag van een focus op kwantiteit naar kwaliteit kan worden gemaakt met meer toegevoegde waarde per toerist als beoogt resultaat?

Daarvoor zijn volgens Alberts een lange termijn-visie voor nodig en lange termijn-coalities met de overheid, de markt en de ‘civil society’ om gestelde doelen ook daadwerkelijk te realiseren. Gevraagd naar een voorbeeld van een land waar deze kunst goed verstaan wordt noemt Alberts IJsland. Op Aruba gaat de continuïteit bij elke coalitiewisseling verloren. Het is volgens Alberts raadzaam om het toerismebeleid minder afhankelijk te maken van politieke arena alleen.

Nation building

Alofs noemt nog een vierde paradox waar op Aruba, tussen ‘nation branding’ en ‘nation building’, waarbij vooral ‘nation building’ volgens hem is vergeten. Alberts beaamt dat de afgelopen 34 jaar het toerisme leidend is geweest in de branding van het product Aruba. “De Arubaanse gemeenschap heeft zich daarnaar gevormd en niet andersom. Om de toeristische sector een nieuwe impuls te geven moet Aruba volgens hem in eerste instantie uitgaan van eigen waarden, waaromheen een nieuwe product kan worden gevormd. Dat kan de ‘orange sector’ (cultuur en creatieve industrie), geschiedenis of activiteiten zoals de duiksport zijn, waaromheen nieuwe ervaringen geschapen worden die de basis kunnen vormen voor nieuwe ‘unique selling points’ en meer toegevoegde waarde”, besluit Alberts.

AVB en FIFA helpen clubs door de crisis heen

ORANJESTAD — De Arubaanse Voetbalbond (AVB) heeft afgelopen week noodpakketten met materiaal overhandigd aan de verschillende voetbalclubs op het eiland. De financiering van deze middelen komt direct van wereldvoetbalbond FIFA, die in verband met de pandemie geld beschikbaar heeft gesteld voor de bonden van lidstaten om hun clubs en de voetbalsport op lokaal niveau door de crisis heen te helpen.

INGEZONDEN

O wee, o wee!

EINDELIJK! EINDELIJK een minister die een werkloosheidswet wil invoeren. Goed, hij is te jong om de geschiedenis van de Nederlandse Antillen, inclusief Aruba, te kennen. Dat wil zeggen, hij heeft er duidelijk nooit moeite voor gedaan. Ook geen wonder, want wie doet dat wel? Bovendien vraagt hij zich nog zeer patriottisch af, hoe je die wet in het Papiaments zou moeten noemen, terwijl bij mijn weten alle wetten in het Koninkrijk Nederlandse namen hebben en houden, en de naam geen fluit uitmaakt. Trouwens, als het aan de Arubaanse overheid lag, zouden ze geen Papiamentse maar Engelse namen invoeren. Dat doen ze namelijk voortdurend.

Maar goed, in 1976 of 1977 – dat herinner ik me niet exact meer – werd binnen de regering van de toenmalige Nederlandse Antillen een voorstel gelanceerd om een werkloosheidsvoorziening in het leven te roepen analoog aan de Nederlandse WW. Dat kwam die regering op alom oplaaierende hoon te staan, waarin zelfs

de hoofdredacteur van de *Amigoe* van die dagen een forse steen bijdroeg met zijn commentaar: “Er moet koste wat koste voorkomen worden dat klaplopers misbruik maken van zo’n wet.” Neem me niet kwalijk, Amigoe, maar jullie waren niet altijd even vooruitstrevend. Dat commentaar hield namelijk in dat het beter zou zijn de mensheid uit te roeien, om alle misbruik te voorkomen, want misbruik, evenals belastingontduiking en criminaliteit zijn nu eenmaal onuitroeibaar.

Maar goed, zo’n 43 jaar later komt minister Glenbert Croes dus op het idee dat het wel nuttig zou kunnen zijn die wet dan nu eindelijk toch maar in te voeren. Alleen beseft hij blijkbaar niet dat het onder de huidige crisissituatie vrijwel onmogelijk is, tenzij hij van Nederland een startkapitaal van vele miljoenen los kan peuteren. Want vóór zo’n verzekering zichzelf kan bedruipen uit

premie-inkomsten zijn we heel wat jaartjes verder. De Nederlandse WW betaalt 70 percent van het verloren inkomen, gedurende anderhalf jaar aan mensen die onvrijwillig werkeloos zijn geworden. Daarna, als ze dan nog geen nieuwe baan hebben gevonden, vervallen ze in de Algemene bijstandswet. En het is duidelijk dat het voor oudere werklozen zeer moeilijk is om in anderhalf jaar een nieuwe baan te vinden.

Niettemin is het te hopen dat Aruba er inderdaad in slaagt op zo kort mogelijke termijn een volwaardige WW te lanceren. Hoewel, ...wat mij betreft zou het nog veel beter zijn een basisinkomen in te voeren, waardoor alle huidige problemen grotendeels zouden zijn opgelost, tegen veel lagere bureaucratische kosten dan met de huidige regelingen.

HENK DE BEIJER
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (woorden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

	9	8	4				2
	3			9	7	8	4
	6						5
1			6		5		9
4						7	
3		6	2	7			4
5					6	1	3

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Metamorfose

Stop met zeuren!

Aruba staat voor de grootste uitdagingen in zijn geschiedenis. Doorgaan volgens de ‘oude formule’ is geen optie. Een grondige hervorming van alles en iedereen is essentieel voor het voortbestaan van ons land. Durven wij die uitdaging aan? Armand Hessels, voorzitter van Stichting Deugdelijk Bestuur Aruba (SDBA), stelde afgelopen jaren tekortkomingen rond het openbaar bestuur aan de kaak, met grote gevolgen voor de samenleving. De komende periode doet hij via deze rubriek suggesties voor verbeteringen.

Vanaf het moment dat Nederland de voorwaarden bekend maakte waaronder het bereid was Aruba (en de andere CAS-landen) van financiële hulp te voorzien, was het eiland te klein. Bijna alle politici voelden zich in hun kruis gestapt omdat HUN autonomie zou worden ingeperkt. Daarom werden er emotionele hetzes opgezet die de bevolking ervan moesten overtuigen dat Nederland de eilanden wilde re-koloniseren. Daarbij werd met geen woord gerept over het echte waarom van de Nederlandse voorwaarden.

Bestuurlijke onwil
Feitelijk zijn de Nederlandse voorwaarden voor hervorming niet nieuw. Volgens de Arubaanse premier komen die zelfs voor 80 procent overeen met de voorstellen die Arubaanse instituties en commissies

zelf al recent, maar ook jaren en zelfs decennia geleden hadden ontwikkeld. Dat die nooit concreet werden uitgevoerd was uitsluitend het gevolg van politieke onwil. De politieke prioriteiten lagen meer in de uitvoering van het patronagesysteem en de verdiensten bij het verlenen van vergunningen.

Daardoor is er al jaren sprake van onbeheersbare overheidsfinanciën, kennelijk frauduleus bestuur, tekortschietende infrastructuur en ambtelijke dienstverlening, falende kinderbescherming en sociale zorg, achtergebleven onderwijs, enzo voort.

Parlementair disfunctioneren
Ook het hoogste orgaan faalde in praktisch alle opzichten. Gelukkig zijn de politieke partijen die daar deel van uitmaken zich daar zelf het meeste van bewust. Niet voor niets benoemen zij voortdurend HUN eigen orgaan al decennialang als stempelparlement dat blindelings de opdrachten van de regering uitvoert. Alleen al het feit dat het er in de hele (bijna 35-jarige) geschiedenis nog niet in is geslaagd om al was het maar één door de accountant goedgekeurde jaarrekening te behandelen spreekt voor zich. Want daardoor kan het ook niet voldoen aan de ‘heilige’ taak om begrotingen naar behoren te analyseren. Als zodanig falen twee van de drie pijlers van de trias politica. Daarmee ondermijnen zij onze democratische rechtsstaat!

Falende zorgplicht

Helaas heeft de enorme geldverspilling door de overheid ernstige gevolgen gehad voor belangrijke beleidsterreinen als de sociale zorg en het onderwijs. Deze werden stelselmatig genegeerd. ‘Slecht-nieuws-berichten’ werden zelfs de kop ingedrukt om te voorkomen dat bekend werd dat het niet allemaal koek en ei was. Zo verbood de toenmalige AVP-minister van Sociale Zaken in 2017 de publicatie van het rapport van de Directie Sociale Zaken. Daaruit werd namelijk al te duidelijk in welke mate er sprake was van ongelijkheid en andersoortige sociale problemen. Ook in het onderwijs gold hetzelfde. Recent maakte de minister van Onderwijs bekend dat amper 25 procent van de Arubaanse studenten in Nederland ooit een diploma haalt en dat er onder hen grote tekortkomingen waren geconstateerd. Deze informatie was echter al meer dan tien jaar geleden bekend maar daar werd niets mee gedaan! Zodoende werden zelfs al onze studenten misleid!

Lange lijst

Maar de lijst van tekortkomingen in het beleid en de uitvoering daarvan is veel langer. Een half vergane waterzuiveringsinstallatie, een nooit opgelost dumpprobleem, zielogende overheidsbedrijven (Arubus, Serlimar), brieven van departementen die om hulp schreeuwen maar nooit beantwoord werden, gedoogbeleid op zoveel gebieden

omdat harde beslissingen nooit werden aangedurfd. En de ‘prestaties’ zijn dusdanig mager, dat het (na jaren smeken) verschaffen van helmen voor de brandweer door de toenmalige minister van Justitie voorgepaginieuws was. Kortom, de Arubaanse politiek heeft, al meer dan dertig jaar, structureel een ongelofelijke wanprestatie geleverd en op grote schaal misbruik gemaakt van de vrijheid die HUN autonomie hen bood (om bijvoorbeeld niet naar behoren te presteren)!

Reflectie

Onder deze omstandigheid is het gezeur van (ex-)politici over ‘de aantasting van HUN autonomie door Nederland’ dan ook volslagen misplaatst, want... dat hebben zij helemaal en uitsluitend aan zichzelf te danken! Zij zouden dit rampjaar echter positief kunnen afsluiten door een uitgebreide reflectie over de mogelijkheden die het hen biedt. Zo zouden zij meer kunnen streven naar welzijn voor allen in plaats van welvaart voor weinigen. Naar algemeen belang in plaats van eigenbelang. En het zou hen sieren de mogelijkheid die hen nu door Nederland geboden wordt om alle hervormingen door te voeren die al lang geleden hadden moeten plaatsvinden met beide handen aan te grijpen en daar op positieve wijze medewerking aan te verlenen. Hopelijk maken in dit leerproces holle woorden plaats voor ferme daden volgens de leus ‘presteren of creperen’!

Schotte warm onthaald

WILLEMSTAD — Gerrit Schotte werd vrijdagochtend rond negen uur ontslagen uit de gevangenis, het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK). Hij heeft zijn in 2018 opgelegde celstraf van drie jaar inmiddels uitgezeten. De 46-jarige ex-premier werd warm onthaald door zijn familie en een groep sympathisanten. Voordat hij het gevangensterrein verliet, werd hij omhelsd en gezegend door één van de gevangenvaarders.

Leden van de partij MFK die in contact waren met hun leider Gilmar 'Pik' Pisas, die recentelijk positief heeft getest voor Covid-19, mochten niet aanwezig zijn. Zij zitten in quarantaine. De groep werd tevens door Statenvoorzitter Ana-Maria Pauletta (PAR) verzocht om niet op kantoor te verschijnen. Statenlid Gilbert 'Gibi' Doran was er wel aanwezig. Ook Schotte's advocaat Li-zaïma da Costa Gomez, die streed voor zijn vervroegde invrijheidsstelling (VI), was aanwezig. Ze is nog steeds niet te spreken over de manier waarop het VI-systeem wordt uitgevoerd door de gevangenisdirectie. Het VI-verzoek van haar cliënt begin deze maand werd uiteindelijk door het hof afgewezen. De reden daarvoor was dat Schotte hoe dan ook deze maand ontslagen zou worden. Er zijn echter gevallen waarbij gedetineerden toch binnen die maandperi-

ode zijn ontslagen, aldus de raadvrouw. Zoals de *Amigoe* woensdag berichtte, blijft Schotte niet onder toezicht van Justitie. Hij hoeft geen enkelband aangezien hij zijn straf reeds heeft uitgezeten.

Schotte reageerde geëmotioneerd buiten het gevangenisgebouw. Op de eerste plaats verzocht hij eenieder om sociale afstand te houden en hem niet te omhelzen. Hij gaf liever een 'boks'. Samenscholing was echter niet te voorkomen. Iedereen stond zo dichtbij mogelijk om de eerste woorden van de vrijgelaten ex-premier

op te vangen. Er stonden ongeveer twintig mensen rond hem tijdens het eerste interview en verderop in de straat, de Kaya Shers, stonden ook mensen te wachten op de kleine stoet die samen met Schotte het SDKK verliet. Sommigen zaten in hun auto te kijken.

De eerste afspraak die Schotte had na zijn ontslag was met God. Hij heeft nu een hechtere band met God. Toen hij zich op 5 december 2018 bij het SDKK meldde om zijn straf uit te zitten, nam hij zijn Bijbel mee naar binnen. "Vandaag kwam ik naar buiten met de Bijbel in

mijn hart. Ik heb met mijn kinderen gesproken en kan niet wachten totdat ik samen kan zijn met mijn familie."

Schotte stond ook stil bij zijn verblijf in het huisblok 6. "Blok 6 wordt een bijzonder regime genoemd door de manier waarop wij ons gedragen. Ik laat 'mannen van God' achter. Er zitten nieuwe gedetineerden bij, maar ik laat vandaag veel vrienden achter. Ik had nooit een oordeel over hen, anders zouden zij ook een oordeel over mij hebben. De MFK-oprichter hoopt dat hij een eerlijke kans krijgt op een beter leven. Hij heeft

Foto's: John Jairo Herrera

tijdens zijn '24 maanden isolement' veel steun gehad aan zijn geloof in God en zal verder onder Gods begeleiding verdergaan met zijn leven. "Ik heb me verzoend met mijn God. Ik heb geleerd om te vasten en te bidden, en dat helpt! Hij luistert naar mij."

Verder verzocht hij de samenleving om zich te beschermen tegen de pandemie. "Julie waren in lockdown en werden bijna gek. Ik was 24 maanden in isolement. Dat heeft me doen veranderen; mijn woorden, mijn gedachten en mijn gedrag. Alles wat ik nu doe, is conform de wens van God. Ik

maak me geen zorgen meer over het verleden noch over de toekomst."

Ontnemingszaak

Nadat Schotte schuldig was bevonden aan ambtelijke omkoping, valsheid in geschrift en witwassen, besloot het Openbaar Ministerie een ontnemingsprocedure te starten. Het hof heeft uiteindelijk besloten dat Schotte 1,8 miljoen gulden moet betalen, anders moet hij nog drie jaar ingesloten worden. Hij is volgens zijn advocaat Marije Vaders inmiddels in cassatie gegaan tegen deze veroordeling. De 1,8 miljoen gulden is ge-

baseerd op de passieve, ambtelijke corruptie, voor zijn aandeel in de aankopen van terreinen op Bándabou (onder andere op Knip) die niet conform de wet zijn verlopen. Het hof oordeelde dat Schotte niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij de gelden op legale wijze heeft verkregen. Hij heeft geen verklaring kunnen geven waarom een deel van het bedrag, te weten 822.640 dollar, buiten de notaris om is gegaan. Indien het hofvonnis in cassatie wordt bevestigd, kan Schotte echter een betalingsregeling met het OM treffen om wederopsluiting te voorkomen.

Noodwet gewijzigd, behandeling dinsdag

Inperken gedrukte pers en huiszoekingen zonder machtiging nu alleen bij landsbesluit

WILLEMSTAD — Drie van de artikelen die de oppositie en onafhankelijk Statenlid Rennox Calmes als onderbouwing hebben gebruikt bij hun stelling dat de wet Uitzonderingstoestand dictatoriaal is – met name de artikelen 10 (vrijheid van gedrukte pers), 12 (onschendbaarheid van de woning) en 13 (briefgeheim) – zijn zodanig gewijzigd dat deze slechts bij landsbesluit (LB) in werking kunnen worden gesteld. De tweede nota van wijziging is eergisteren bij de Staten ingediend.

door Jomaira Angela

De artikelen zijn volgens de overheid in de toelichting aangepast, gezien de vele discussies die er zijn geweest in aanloop naar de openbare behandeling in de Staten, waardoor geconcludeerd kan worden dat een aantal personen bezorgd zijn over de reikwijdte van het ontwerp-Landsverordening uitzonderingstoestand en over de mogelijkheid die er bestaat tot misbruik van bepaalde bevoegdheden die aan het burgerlijk gezag worden toegekend. Een LB is een besluit van de regering, ondertekend door de gouverneur, dat in dit geval gecontrasigneerd wordt door de minister van Algemene Zaken. "De mogelijkheid om deze bevoegdheid

proportioneel en subsidiair in te stellen door de minister van Algemene Zaken is dan wettelijk niet meer mogelijk." Daarnaast is als extra waarborg voor de burger bepaald dat deze bevoegdheid slechts in geval van oorlog, terrorisme of een militaire inval kan worden toegepast. Na de afkondiging van de uitzonderingstoestand kan op twee manieren de bepaling van Hoofdstuk 3 – bevoegdheden burgerlijk gezag gedurende een uitzonderingstoestand – in werking worden gesteld: krachtens een LB of bij ministeriële regeling met algemene werking (MR), in werking worden gesteld. "Inwerkingstelling bij MR met algemene werking – wat niet hetzelfde is als inwer-

kingtreding – wordt voorgeschreven in artikel 26. Daarin wordt bepaald dat de bevoegdheden genoemd in Hoofdstuk 3 bij MR met algemene werking gedurende de uitzonderingstoestand geleidelijk in werking kunnen worden gesteld en uitgeoefend en de inwerkingstelling en uitoefening, afhankelijk van de omstandigheden, worden bijgesteld en teruggenomen. Een voorwaarde voor inwerkingstelling bij MR met algemene werking is, dat eerst een uitzonderingstoestand bij LB moet zijn afgekondigd." Artikel 26 is, volgens de overheid in de toelichting, bedoeld als een richtlijn voor de organen, die de in deze wet toegekende bevoegdheden zullen hebben te hanteren. De maatregelen mogen niet verder strekken dan strikt noodzakelijk is (proportionaliteit) en minder ingrijpende bevoegdheden tekortschieten (subsidiariteit). Het artikel maakt een flexibele inzet van de in Hoofdstuk 3 gegeven bevoegdheden, afhankelijk van de concrete omstandigheden, mogelijk: alleen die

buitengewone bevoegdheden dienen benut te worden die door de situatie zijn geboden. Hoewel de toepassing van de bevoegdheden op verschillende manieren in het ontwerp zijn ingekaderd, acht de regering het wenselijk om de inwerkingstelling hiervan in de genoemde drie artikelen alleen nog bij LB te doen geschieden. Tevens is artikel 1 'In deze landsverordening en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder' aangevuld met een nieuw begrip om te verduidelijken wie bedoeld wordt met 'de daartoe aangewezen ambtenaren' die bijvoorbeeld woningen mogen binnentreden. Deze zijn dus slechts opsporingsambtenaren, buitengewoon opsporingsambtenaren en de bij LB aangewezen toezichthouders.

Debat

Inmiddels is 1 december aanstaande geprikt voor de openbare behandeling van het ontwerp in de Staten, meldt voorzitter Ana-Maria Pauletta desgevraagd. De vergadering vangt aan om 10.00 uur.

RdK geeft potentiële partners meer tijd

WILLEMSTAD — Partijen die interesse hebben in de exploitatie van de raffinaderij hebben tot 11 december de tijd om een bindende offerte in te dienen. Overheidsbedrijf Refineria di Kòrsou (RdK) heeft de uiterste inleverdatum op verzoek van de gegadigden uitgesteld.

Oorspronkelijk moesten de bedrijven die nog in de race zijn voor de overname van de petroleumfaciliteiten op Curaçao vandaag hun bindende offertes indienen. Verschillende partijen hebben RdK benaderd voor extra tijd. De bedrijven, die overigens anoniem wensen te blijven, hebben een langere periode nodig om een weloverwogen offerte in te kunnen dienen. Ook willen ze meer tijd krijgen om vragen te kunnen stellen en hun due diligence af te ronden. Tot slot hebben de ondernemingen die samen een internationaal consortium vormen de ruimte gekregen om intern de laatste puntjes op de i te zetten, aldus RdK.

Na de deadline trekt de evaluatiecommissie een week uit om alle offertes te beoordelen. Het eindadvies zal vervolgens aan de directie, raad van commissarissen (RvC) en de minister-raad worden gepresenteerd. Uiterlijk in de derde week van december zal RdK bekendmaken op wie de keuze is gevallen. Met deze partij zullen de onderhandelingen worden gevoerd. Deze gesprekken gaan direct van start. RdK verwacht dat de onderhandelingsperiode zo'n drie maanden zal duren. Naast het contract met RdK voor de exploitatie van de raffinaderij, zal de *preferred bidder* ook overeenkomsten met de overheid moeten sluiten. Deze overeenkomsten hebben onder andere betrekking op de milieuwetgeving. Curaçao heeft het geluk niet mee. Een stokeerde raffinaderij in de verkoop is geen gewild asset. De coronacrisis raakt ook de oliesector. Alle grote oliemaatschappijen hebben het moeilijk. Niet alle olieproducerende landen houden zich aan de afspraken over productiebeperking die de organisatie van olie exporterende landen OPEC probeert te maken. Met name sommige instabiele landen in het Midden-Oosten die qua inkomsten sterk afhankelijk zijn van de olie-export, voeren de productie op. Tegelijkertijd is er sprake van minder vraag. Omdat er minder woon-werk verkeer is vanwege de coronabestrijding, maar vooral omdat het vliegverkeer nog bij lange na niet de omvang heeft bereikt die voor de coronacrisis gebruikelijk was.

'CBS moet gemoderniseerd worden'

WILLEMSTAD — Voordat werk gemaakt kan worden van de verzelfstandiging van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) zal het geprofessionaliseerd en het functioneren verbeterd moeten worden. Dit stelt minister Armin Konket (Bestuur, Planning en Dienstverlening, MAN) in een reactie op een recente doorlichting van het CBS.

De minister wilde gisteren niet ingaan op de doorlichting, waarvan hij de resultaten recent ontving. Konket geeft wel aan dat het is uitgevoerd door een consultant in samenwerking met buitenlandse collega's. Uit het onderzoek zijn tal van actiepunten naar voren gekomen. Volgens de minister is het zaak om deze aanbevelingen

eerst in de praktijk te brengen met het doel om het functioneren van het CBS te optimaliseren. Het CBS moet geprofessionaliseerd en gemoderniseerd worden, geeft Konket aan. Pas als dat gerealiseerd is, kan er werk worden gemaakt van de verzelfstandiging. De minister kan vanochtend niet precies aangeven wanneer dit verzelfstandingsproces van start

kan gaan. Eerder had Konket op vragen van PAR-Statenlid Curtley Obispo aangegeven dat de Uitvoeringsorganisatie Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ) uiterlijk december van dit jaar zou starten met het opstellen van een advies met betrekking tot de verzelfstandiging van het CBS; deze verzelfstandiging staat vermeld staat in het regeerakkoord van het huidige kabinet. In zijn brief van 9 november gaf de minister aan dat dit proces nog steeds zijn prioriteit geniet, maar dat de realisatie ervan gebonden is aan de afronding van het WJZ-advies.

MoU Curaçao met La Guajira

WILLEMSTAD — Minister van Economische Ontwikkeling (MEO) Steven Martina (MAN) heeft woensdag een Memorandum of Understanding (MoU) getekend met de gouverneur van het Colombiaanse departement La Guajira en de burgemeester van Riohacha. Het MoU regelt onder meer samenwerking op het gebied van techniek, toerisme,

transport en alternatieve energie. Dat meldt het MEO in een persbericht. Vanwege Covid-19 vond de ondertekening virtueel plaats. Via een videoverbinding sprak Martina met gouverneur Nemesio Roys Garzon en burgemeester José Ramiro Bermudez Cótez. Om invulling te geven aan het MoU zullen er biculturele werkgroepen worden gevormd.

De afgelopen jaren zijn er verschillende akkoorden getekend met Colombia. Volgens de minister is het belangrijk dat deze overeenkomsten een sterkere basis krijgen en dat er nieuwe akkoorden worden gesloten op meerdere terreinen.

Colombia is volgens de overheid een interessante handelspartner voor Curaçao.

2020 sluit mogelijk met belastingmeevaller

WILLEMSTAD — De landskas heeft tot en met het derde kwartaal van dit jaar 890 miljoen gulden aan belastingbaten ontvangen. Op basis van deze realisatie en extrapolatie van bekende patronen lijkt een verwachting van circa 1.170 miljoen gulden aan totale belastingbaten in 2020 reëel. Dat is meer dan de 1.130 miljoen gulden die is begroot. Dit zou een meevaller betekenen van circa 40 miljoen gulden.

Daar tegenover staat dat de overige baten waarschijnlijk een tegenvaller kennen van circa 29 miljoen gulden. Dat becijfert het College financieel toezicht (Cft) in reactie op de derde uitvoeringsorganisatie die woensdag naar de minister van Financiën, Kenneth Gijsbertha, en de Staten is verstuurd. De gewone dienst toont een tekort aan het einde van het derde kwartaal 2020

van 338 miljoen gulden. De prognose in de uitvoeringsrapportage voor het totale begrotingstekort aan het eind van het jaar geeft een bedrag weer van 1.087 miljoen gulden. Deze is nog niet in lijn gebracht met de besluitvorming van de Rijksministerraad (RMR) van 13 november jl. Het maximale toegestane begrotingstekort op kasbasis voor het gehele jaar is 685 miljoen gulden.

Curaçao krijgt voor heel 2020 668 miljoen gulden aan liquiditeitssteun uitgesmeerd in vier tranches. Met deze financiële steun kan het eiland de coronacrisis het hoofd bieden.

Vooruitgang

Het Cft merkt in zijn brief op dat bij een aantal belangrijke onderwerpen in het afgelopen kwartaal stappen zijn gezet. De second opinion van de businesscase van het Curaçao Medical Center (CMC) is inmiddels bij het Cft aangeleverd. De jaarrekeningen van 2014 en 2015 van Curaçao zijn recent door de Staten goedgekeurd en de vaststelling van de jaarrekeningen van 2016, 2017 en 2018 wordt uiterlijk 15 decem-

ber aanstaande verwacht. Groot zorgpunt voor het Cft blijven de ontwikkelingen binnen de zorg en de sociale fondsen. De verwachting is dat het schommelfonds, de wettelijke reserve en het eigen vermogen van de SVB niet afdoende zullen zijn om de tekorten in de sociale fondsen vanaf 2021 te kunnen opvangen. Zonder maatregelen loopt het tekort in het schommelfonds in 2030 naar de huidige verwachting mogelijk op tot 1,3 miljard gulden. Verder is ondanks eerdere toezeggingen dit per 1 januari jongstleden te implementeren de verhoging van de Carensdagen (de dag waarop SVB het ziekteverzuim compenseert) nog steeds niet gerealiseerd.

Eenderde van huishoudens Caribisch Nederland onder sociaal minimum

DEN HAAG — Bijna eenderde van alle huishoudens in Caribisch Nederland heeft een inkomen dat lager is dan het ijkpunt van het sociaal minimum. In werkelijkheid is de armoede op Bonaire, Sint Eustatius en Saba vrijwel zeker groter. Dat blijkt uit een onderzoek in opdracht van staatssecretaris Bas van 't Wout.

Het onderzoek bevestigt de noodzaak om de situatie op de drie eilanden te verbeteren, schrijft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aan de Tweede Kamer. “Het doel is en blijft dat de kosten worden teruggebracht tot een redelijk niveau, zodat een situatie ontstaat waarin alle inwoners van Caribisch Nederland in de minimale kosten van levensonderhoud kunnen voorzien”, aldus Van 't Wout.

Het onderzoek werd uitgevoerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het vergeleek het besteedbaar inkomen per huishouden met het vastgestelde ijkpunt voor het sociaal minimum voor verschillende soorten huishoudens. Die ijkpunten werden in 2019 vastgesteld, maar nog niet vergeleken met de dagelijkse praktijk op de eilanden. Uit de cijfers blijkt dat 29 procent van de huishoudens een lager besteedbaar inkomen had dan als ijkpunt was vastgesteld.

De staatssecretaris merkt echter meteen op dat het percentage geen duidelijk beeld geeft van de huidige praktijk. De cijfers hebben betrekking op het jaar 2018, toen er nog geen sprake was van een coronacrisis. “De sociaal-economische situatie op de eilanden, die al een relatief slechte uitgangspositie hadden met grote uitdagingen op het terrein van armoedebestrijding, is momenteel aanzienlijk verslechterd als gevolg van de coronacrisis”, aldus Van 't Wout.

De staatssecretaris schrijft verder dat het ijkpunt voor het sociaal minimum deels is gebaseerd op een geplande verlaging voor onder meer de kosten van wonen en kinderopvang. Die zijn nog onvoldoende verlaagd, zodat de kosten voor levensonderhoud in de praktijk veel hoger zijn. Daarom heeft waarschijnlijk meer dan eenderde van alle huishoudens te weinig inkomsten. Aan de andere kant is er in het onderzoek geen rekening gehouden met de maatregelen in 2019 en

2020 voor de bestrijding van armoede in Caribisch Nederland.

Ondanks alle onzekerheden zijn de cijfers van het CBS wel waardevol. De situatie in 2018 wordt gebruikt als een nulmeting. Volgend jaar wordt hetzelfde onderzoek uitgevoerd voor het jaar 2019, waarmee er duidelijkheid komt over de ontwikkeling in inkomens en kosten tussen 2018 en 2019, aldus de staatssecretaris.

Minimumloon Bonaire

De staatssecretaris liet ook onderzoeken of het minimumloon op Bonaire verhoogd kan worden. Dat onderzoek gaf een gemengd beeld. Bedrijven die actief zijn in de handel, het transport en zakelijke dienstverlening kunnen vaak best een hoger minimumloon betalen. Bedrijven in de horeca, het toerisme en de bouw zouden bij een hoger minimumloon in de problemen kunnen komen. Daarnaast blijkt dat zelfs de laagste lonen bij veel bedrijven hoger zijn dan het minimumloon.

Ook voor dit onderzoek geldt dat de cijfers geen beeld geven van de actuele situatie. Het onderzoek gaat over de jaren 2017 en 2018, dus lang

voor de coronacrisis. Door wegvallend toerisme zijn de horeca, winkels maar ook andere sectoren hard geraakt. “Het steunpakket heeft de klappen weliswaar helpen opvangen, maar dekt het ondernemersrisico niet volledig af. Net als Europees Nederland is voor Caribisch Nederland een diepe recessie ingetreden”, schrijft Van 't Wout. De cijfers laten dus enerzijds zien dat er in 2017 en 2018 misschien ruimte was

voor een hoger minimumloon, maar de kans is groot dat die ruimte inmiddels in snel tempo afneemt. Tegelijkertijd is een hoger minimumloon belangrijk om uitkeringen als de onderstand te verhogen, want anders is het niet aantrekkelijk om te werken. Over de mogelijkheden zal de staatssecretaris overleg voeren met de Bestuurscolleges en andere betrokkenen op Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Geen indexering

Staatssecretaris Bas van 't Wout heeft ook bekendgemaakt dat de minimumlonen en uitkeringen in Caribisch Nederland niet worden aangepast aan de prijsontwikkelingen, aangezien de prijzen gemiddeld genomen omlaag gingen. Op Bonaire ging het om 4,8 procent, op Sint Eustatius om 3,3 procent en op Saba om 1,6 procent. Het is de grootste daling sinds 2011. Die daling was vooral het gevolg van een tijdelijke maatregel vanwege de coronacrisis. Het gaat om een toeslag, waardoor de kosten voor elektriciteit, water en internet afnamen. In principe zouden de minimumlonen en uitkeringen dus omlaag moeten, maar dat staat haaks op de armoedebestrijding, zodat de bedragen gelijk blijven. De kinderopslag wordt wel verhoogd met 2,4 procent omdat het kindgebonden budget in Europees Nederland ook is verhoogd.

Tijdelijke vliegverbinding tussen Sint Eustatius en Bonaire

KRALENDIJK — Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft een contract afgesloten met WinAir voor een tijdelijke vliegverbinding tussen Sint Eustatius en Bonaire. Door de Covid-19 maatregelen zijn veel reguliere vliegverbindingen in de regio uitgevallen. Hierdoor zijn de Bovenwindse Eilanden slecht verbonden met de buitenwereld. Om de connectiviteit in Caribisch Nederland te waarborgen, wordt daarom een tijdelijke vlucht tussen Sint Eustatius en Bonaire opgezet.

Volgens het persbericht van de Rijksdienst Caribisch Nederland wordt de vlucht uitgevoerd door WinAir en vliegt vanaf 1 december iedere dinsdag. Het vliegtuig, met daarin plek voor veertig personen, vertrekt om 09.15 uur uit Sint Eustatius en om 12.00 uur vanuit Bonaire.

De vlucht duurt ongeveer twee uur. Saba en Sint Eustatius zijn onderling bereikbaar volgens het reguliere vluchtschema van WinAir. Zo zijn alle eilanden in Caribisch Nederland met elkaar verbonden. Reizigers moeten zich altijd houden aan de inreismaatregelen die op de ei-

landen van kracht zijn. Het ministerie van Binnenlandse Zaken benadrukt dat het gaat om een tijdelijke oplossing om inwoners te helpen. Zoals studenten, zakelijke reizigers en mensen die de eilanden bezoeken voor familieaangelegenheden. Iedere twee weken wordt de situatie geëvalueerd en bekeken of de vluchten worden voortgezet.

Boeking en gaan via Maduro Travel (Kaya Grandi 52), telefoonnummer: +599 717-7780 / 733-1600 of e-mail info@madurotravel.com. Op Sint Eustatius kan men ook contact opnemen met Winair (4 Piek Services NV, Franklin D. Roosevelt Airport), voor reserveringen telefoonnummers: +599 318-2381 / 1(305) 395-5314 / 1 (721) 545-2568 of e-mail: winaireux@gmail.com.

Natuurbeschermers vragen om bescherming wetland Bonaire

KRALENDIJK — Vanaf 2012 wordt bij het LVV-terrein op Bonaire rioolwater gezuiverd. Een deel van het gezuiverde water wordt naar een lageregelegen deel van het terrein gepompt. Daardoor zijn er permanente zoetwaterplassen ontstaan, de enige op Bonaire. Dit gebied heeft zich in de loop van de jaren ontwikkeld tot een zeer belangrijk natuurgebied. In geen ander gebied op Bonaire zijn meer vogelsoorten waargenomen. Het LVV-terrein is een magneet voor zowel stand- als trekvogels. In tegenstelling tot andere natuurgebieden op Bonaire heeft dit gebied geen beschermde status.

Tot nu toe zijn 238 vogelsoorten vastgesteld op Bonaire. Ondanks de beperkte oppervlakte van het LVV-terrein zijn hier sinds 2012 meer dan 130 soorten vastgesteld, 60 procent van de vogelsoorten, en dus veel meer dan in enig ander gebied op Bonaire.

LVV-wetland cruciaal

Op Bonaire broeden ongeveer vijftig vogelsoorten. Daarvan broeden er negen uitsluitend of bijna uitsluitend in het LVV-gebied. Het gaat dan om soorten als Amerikaanse meerkraai, Amerikaanse waterhoen en Zwartbuikfluitend. Bovendien vormt het wetland een belangrijke tussenstop voor veel soorten die van hun broedgebieden in Noord-Amerika op weg zijn naar hun overwinteringsgebieden in Zuid-Amerika, en omgekeerd. Deze vogels, vooral allerlei zangvogeltjes, vinden in dit gebied voldoende voedsel en rust om op krachten te komen voor de voortzetting van hun trektocht. Zo zijn er in oktober vaak grote groepen Bobolinks in het gebied te vinden. Elke winter overwinteren ook talrijke vogels uit Noord-Amerika in het LVV-wetland, met name diverse soorten eenden en allerlei steltlopers. In de winter van 2019-2020 heeft een Ringsnaveleend overwinterd op een van de plasjes. Dit is een zeer zeldzame soort voor de ABC-eilanden. Sinds 2016 zijn er veertien 'nieuwe' vogelsoorten vastgesteld op Bonaire, waar-

Photo: Rostislav Shchepetov / DCNA

De yellow-crowned night-heron of geelkruiwak.

van maar liefst de helft in dit gebied van nauwelijks een vierkante kilometer. Verschillende daarvan, zoals de Uruguaytiran en de Witvleugelstern, waren zelfs nieuw voor de ABC-eilanden.

En van de vogelsoorten die zelden op Bonaire worden gezien (dwaalgasten), zijn er relatief veel waargenomen in het LVV-terrein.

Sprinkhaangors

Het LVV-gebied is van bij-

zondere betekenis voor het voortbestaan van een unieke vogel, te weten de ondersoort caribaeus van de Sprinkhaangors (Ammodramus savannarum). Deze ondersoort komt alleen voor op Curaçao (waar hij bijna is uitgestorven) en op enkele locaties op Bonaire. Vervolgens de grootste populatie bevindt zich in het LVV-gebied. In 2018 werd hun aantal in dat gebied op ongeveer twintig geschat. Alleen al met het oog op het voortbestaan van deze soort verdient het LVV-gebied adequate bescherming.

Wettelijke bescherming

Onlangs is een notitie over het belang van dit LVV-gebied aangeboden aan het OLB. In die notitie wordt ook aandacht besteed aan de mogelijkheden van ecotoerisme in dit gebied. Een van de bijlagen bij de notitie bevat de bevindingen van Amerikaanse wetenschappers over hun onderzoek in 2018 naar Sprinkhaangors op Bonaire en op Curaçao. Een andere bijlage bevat een overzicht van alle vogelsoorten die tot nu toe in het LVV-gebied zijn vastgesteld.

Natuurbeschermers hopen dat deze notitie ertoe zal leiden dat het LVV-gebied blijft behouden als waardevol wetland, dat het gebied geschikt blijft als broedgebied voor de zeldzame Sprinkhaangors, en dat het gebied formele bescherming krijgt. In dit gebied kan bescherming van de natuur goed worden gecombineerd met kleinschalig ecotoerisme.

Bonairecursief Je jong om volwassen te zijn

De envelop met daarin vijftig dollar zit in de binnenzak van zijn colbertje. Hij mag vanaf vandaag autorijden en 's nachts naar films voor boven de achttien. Hij staat aan de kant van de weg met het stuur van zijn mountainbike in zijn handen, dicht bij de bosjes, op de Hanchi Amboina. Aan de overkant staat op de hoek een gebouw met een groot uithangbord: Pachi Place. Op de gevel de tekst: A good way to keep stress away. Aan weerskanten een vrouw die in de touwen klimt. Het lijkt wel een sportschool. Maar hij weet wel beter. Mannen gaan hier naar toe om vrouwen te ontmoeten. Dat heeft zijn vader verteld.

Vanochtend kreeg hij van zijn vader de envelop. Naast het geld zat er ook een verkleurde foto in, verkreukeld, met kringen van het vocht, van een vrouw met een laag uitgesneden blouse, lang blond haar en zwaar opgemaakte ogen. Op de achterkant stond gedrukt: Pamela Anderson. Met een vette knipoog zei zijn vader: “Je bent nu volwassen. Dat geld is om je man te laten worden. Kom op zoon, je begrijpt toch wel wat ik bedoel”. Knipoog, knipoog.

Van zijn moeder kreeg hij een groot papieren pak toegeschoven. Hij duwde, hij betaste, hij had geen idee. Nadat hij alle plakbandjes had losgepeuterd, haalde hij er een pak uit. Een broek en een colbert. Donkerblauw met een heel dun grijs streepje. Ook een wit overhemd, stropdas, schoenen en sokken zaten er in de verpakking. Met een grote glimlach dankt hij zijn ouders voor de geweldige cadeaus. Maar hij is diep teleurgesteld, hij kan wel janken. Hij had erop gerekend dat vader en moeder een flinke bijdrage zouden geven om zijn rijbewijs te halen.

Van top tot teen doorweekt kijkt hij naar de overkant. Een zandauto denderde door een van de vele plas- sen, terwijl hij voorbij Ling's fietste. De mannen die bij Pachi

Place naar binnen gaan, hebben meestal een polo-shirt en een lange broek aan. Hij ziet niemand in pak en stropdas. “Krijg nou wat”, denkt hij, “is dat de pick-up van zijn vroegere meester van de basisschool?” Verder ziet hij mannen van verschillend pluinage. Oud, jong, dik, dun.

Soms komt een vrouw naar buiten. Roze. Jurk, schoenen, kousen, haar, lippenstift. Alles roze. Hij kan het niet mooi vinden. Ordinair. Ze zijn hem te groot, te oud, een maatje te veel. Alles TE. Hij zucht. Hij voelt zich niet op zijn gemak. Hij hoort hier niet. Hij voelt zich te jong om volwassen te zijn en te oud om kind te zijn. Hij komt tot een besluit. Hij wacht tot hij eenentwintig is.

Trudi Bijsterbosch-Janson

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zegingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Euro

Winst

AMSTERDAM — De Europese beurzen zijn gisteren met winsten de handel uitgegaan. Beleggers leken het rustig aan te doen na de sterke opmars in de afgelopen weken. In Amsterdam was Air France-KLM een opvallende winnaar. De AEX-index op Beursplein 5 sloot de sessie 0,7 procent hoger op 611,67 punten. De MidKap won 1,1 procent tot 914,57 punten. De beurzen in Frankfurt en Parijs lieten plussen tot 0,6 procent noteren, Londen bleef wat achter met een winst van 0,1 procent. De stemming hier werd gedrukt door de scherpere coronamaatregelen. Ook de naderende deadline rond de brexit en het uitblijven van een akkoord drukte het sentiment. Air France-KLM won bijna 5 procent en was daarmee veruit de sterkste stijger in de MidKap. Het luchtvaartconcern profiteerde de laatste tijd stevig van de vaccin hoop en daarmee mogelijk het begin van het einde van de coronacrisis. Volgens de Franse krant Les Echos laat de strijd om verdere integratie van KLM in Air France-KLM weer op. Vooralsnog geniet KLM een grote mate van zelfstandigheid binnen het bedrijf, maar daar zou de top van Air France-KLM deels vanaf willen. De AEX-index werd aangevoerd door verfconcern AkzoNobel dat krap 4 procent won. Verder stonden betaalbedrijf Adyen, chipmachine-maker ASML en chipteleverancier ASMI bij de sterkste winnaars. Randstad (plus 2,3 procent) profiteerde van een positief rapport van Morgan Stanley. De analisten van de Amerikaanse bank verwachten dat het herstel voor Europese uitzenders in 2021 door zal zetten en blijven positief gestemd over de sector. In Zwitserland won branchegeenoot Adecco 0,2 procent.

Wall Street

Positief

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn de verkorte sessie op Black Friday met kleine winsten gesloten. Het optimisme over het economische herstel volgend jaar kreeg de overhand, ondanks de slepende problemen door het almaar toenemend aantal coronabesmettingen. De handel in New York was dun omdat veel beleggers ook de dag na Thanksgiving Day, toen de beurzen dicht bleven, een vrije dag nemen. De Dow-Jonesindex sloot de sessie 0,1 procent hoger op 29.910,37 punten. De brede S&P 500 won 0,2 procent tot 3638,35 punten en techgraadmeter Nasdaq pluste 0,9 procent tot 12.205,85 punten. Door vaccin hoop gingen de graadmeters deze maand met meer dan 10 procent vooruit. De tweede coronagolf laat zich ondanks de vooruitzichten op een vaccin duidelijk gelden. In de Verenigde Staten bereikte het aantal ziekenhuisopnames wegens het coronavirus een nieuw record.

Grote winkelbedrijven als Walmart (min 0,2 procent) en Amazon (plus 0,3 procent) stonden extra in de schijnwerpers vanwege Black Friday. Deze dag staat in de VS bekend als de start van het belangrijke feestdagenseizoen voor retailers, die tijdens deze periode alles uit de kast halen om klanten te binden. Vaak worden grote kortingen geboden om kopers over de streep te trekken. Walt Disney verloor 1,4 procent. Het media- en entertainmentconcern maakte bekend nog eens 4000 medewerkers te ontslaan wegens sterk gedaalde bezoekersaantallen in zijn pretparken. Die banenreductie komt bovenop de 28.000 te schrappen arbeidsplaatsen die Disney eerder al aankondigde.

FNV: Black Friday in crisistijd bizar

AMSTERDAM — Dat veel winkelbedrijven besloten hebben om koopjesfeestijn Black Friday zo uitbundig mogelijk te vieren, kan niet op de goedkeuring van FNV rekenen. Volgens de vakbond doen grote winkelketens daarmee vooral de gezondheid van de winkelmedewerkers in de uitverkoop.

Bij FNV zijn veel meldingen binnengekomen van winkelmedewerkers over grote drukte op Black Friday. Op veel plekken was het volgens de klagers een gekkenhuis. “En dat in een tijd dat iedereen offers brengt om het

virus achter ons te krijgen”, aldus de bond. Volgens FNV zijn de coronarichtlijnen, met een verplichte 1,5 meter-afstand tussen mensen, onverenigbaar met het koopjesfeestijn. In landen als Frankrijk en België heeft de overheid veel strengere richtlijnen gesteld aan de grote ketens. Volgens

de bond moet Nederland hier een voorbeeld aan nemen. FNV had eerder werkgevers al opgeroepen om Black Friday dit jaar over te slaan. Door de grote drukte in het centrum van Rotterdam moesten winkels op last van burgemeester Aboutaleb gisteravond eerder dicht. Winkeliersvereniging INRetail

noemde het sluiten van de winkels verschrikkelijk jammer, maar ook begrijpelijk. De vereniging stelt dat de ondernemers en gemeenten er alles aan doen om de winkelstromen in de feestdagenperiode te spreiden. “Maar we hebben met z’n 17 miljoen de verantwoordelijkheid te nemen.”

Winkelbedrijven hebben bijvoorbeeld van een Black Friday al een Black Week of zelfs twee weken gemaakt, aldus een zegsman van INRetail. Verder hebben verschillende gemeente ook de parkeerkosten in daluren verlaagd om mensen te verleiden op rustige momenten te gaan winkelen.

UWV ontvangt 30.000 aanvragen voor 3e NOW-steunpakket

Foto: Shutterstock

DEN HAAG — Zo’n 30.000 werkgevers in Nederland hebben de afgelopen twee weken een aanvraag ingediend voor het derde NOW-steunpakket. Daarvan zijn bijna 21.000 aanvragen inmiddels gehonoreerd, meldt uitkeringsinstantie UWV. Die werkgevers hebben samen bijna 380.000 werknemers in dienst. De overige aanvragen zijn nog in behandeling.

De NOW-regeling is bedoeld om zoveel mogelijk werkgelegenheid te behouden tijdens de coronacrisis. Werkgevers die minstens 20 procent om-

zetverlies hebben over een periode van drie maanden kunnen met de steun de loonkosten doorbetalen.

De tegemoetkoming is voor de maanden oktober, november en december. Werkgevers konden vanaf 16 november een aanvraag indienen bij het UWV. Na een week waren er ruim 21.000 binnen. Ondernemers hebben nog tot en met zondag 13 december

om een aanvraag in te dienen.

Voor de eerste periode van de NOW-regeling aan het begin van de coronacrisis kende het UWV bijna 140.000 aanvragen toe. In de tweede periode, toen de coronamaatregelen werden versoepeld en bedrijven de tegemoetkoming minder hard nodig hadden, waren dat ongeveer 63.000 toekenningen.

Nederland geeft minder dan EU-gemiddelde uit aan onderzoek

LUXEMBURG — Nederland heeft vorig jaar een kleiner percentage van zijn bruto binnenlands product (bbp) uitgegeven aan onderzoek en ontwikkeling dan wat EU-landen gemiddeld doen. Desondanks zit Nederland redelijk bovenin de lijst met EU-landen, becijferde het Europese statistiekbureau Eurostat.

Nederland besteedde 2,16 procent van het bbp aan onderzoek en ontwikkeling. Gemiddeld gaven de 27 EU-landen 2,19 procent van de omvang van hun economie daaraan uit. Zweden geeft verhoudingsgewijs het meeste uit aan onderzoek en besteedde daar 3,39 procent van het bbp aan. Oostenrijk (3,19 procent) en Duitsland (3,17 procent) volgen.

Onderaan staat Roemenië, dat slechts 0,48 procent van het bbp aan onderzoek uitgaf. Malta (0,61 procent), Cyprus (0,63 procent) en Letland (0,64 procent) investeerden ook betrekkelijk weinig in onderzoek.

Opvallend is verder dat het Verenigd Koninkrijk als groot productieland met onderzoeksuitgaven van

1,76 procent van het bbp betrekkelijk laag staat. Vorig jaar hoorde het Verenigd Koninkrijk nog bij de EU, dus heeft Eurostat nog cijfers van de Britten. Ook Italië, dat 1,45 procent van zijn bbp besteedt aan onderzoek, staat in de middenmoot. Frankrijk geeft precies het EU-gemiddelde uit.

Ten opzichte van tien jaar geleden hebben negentien EU-lidstaten de uitgaven opgevoerd, waarbij België de grootste sprong heeft gemaakt. In zes lidstaten werd juist verhoudingsgewijs minder uitgegeven en die daling was het sterkst in Finland.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

‘Tijdens 1e lockdown meer gesnackt’

ZALTBOMMEL — Consumenten in Europa hebben tijdens de eerste lockdown vanwege het thuiszitten 2,2 miljard euro meer uitgegeven aan luxe eet- en drinkproducten ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Dan gaat het om drank, zoute snacks en chocolade, becijferde onderzoeksbureau IRI.

IRI bekeek data van onder meer supermarkten en slijterijen in het voorjaar toen de meeste landen in lockdown waren. Ten opzichte van vorig jaar werden er gemiddeld 12 procent meer zogenoemde verwenproducten gegeten en gedronken in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië, Griekenland en Nederland. De stijging was het grootst in Spanje en het Verenigd Koninkrijk, daarna komt Nederland, gevolgd door Griekenland en Duitsland.

De groei van zoute snacks en alcohol komt door wat IRI de ‘aperitivo-gelegenheid’ noemt. Mensen gingen hun borrelavonden online proberen na te bootsen. In Frankrijk en Italië waren grote stijgingen in specifieke sectoren. Zo groeide in

Frankrijk bijvoorbeeld door thuisbakkers de verkoop van chocoladerepen en in Italië groeide de omzet van popcorn met meer dan de helft door familieavonden die ontstonden tijdens de lockdown. De verkoop van wijn steeg in alle landen ten opzichte van vóór de lockdown, behalve in Frankrijk. Frankrijk had door het afzeggen van evenementen last van flinke omzetsdalingen in wijn (een derde minder) en champagne (ruim de helft minder). De verkoop van bier groeide in Frankrijk wel.

Snoep werd veel minder populair in alle landen tijdens de lockdown en de omzet is ten opzichte van een jaar geleden nog steeds lager of gelijk. Deze trend heeft zich volgens het onderzoeksbureau nog niet hersteld.

Sinds de eerste lockdown blijft de consumptie van zoute snacks en drank nog steeds hoog, aldus IRI. Het onderzoeksbureau denkt dat tijdens de tweede lockdown, die al in meerdere Europese landen is afgekondigd, mensen nog meer geneigd zijn zichzelf te trakteren omdat ze in een onzekere periode weer meer binnen moeten blijven.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	27-Nov			27-Nov			
DOW JONES	29.909,20	0,12%	AEX	612,18	0,79%		
S&P 500 INDEX	3.640,95	0,31%	ARCELOMITTAL	15,36	0,46%		
NASDAQ	12.218,06	1,02%	AEGON NV	3,08	-0,77%		
AMAZON.COM INC	3.205,84	0,65%	KONINKLIJKE AHOL	23,83	1,06%		
APPLE INC	117,01	0,84%	AKZO NOBEL	89,28	3,45%		
BAIDU INC-SP ADR	139,52	2,59%	ASML HOLDING NV	366,05	2,41%		
BERKSHIRE HATH-B	231,80	-0,57%	DSM (KONIN)	136,40	1,04%		
BOEING CO/THE	217,07	-0,25%	HAL TRUST	121,00	0,17%		
CITIGROUP INC	56,39	-1,18%	HEINEKEN NV	89,06	0,68%		
COCA-COLA CO	52,87	-0,11%	ING GROEP NV	8,43	1,32%		
COSTCO WHOLESALE	388,95	0,31%	KPN (KONIN) NV	2,53	-0,28%		
WALT DISNEY CO	147,88	-0,81%	KONINKLIJKE PHIL	43,24	1,02%		
3D SYSTEMS CORP	8,37	-3,13%	RANDSTAD NV	51,36	2,19%		
EBAY INC	51,69	2,45%	ROYAL DUTCH SHA	15,17	0,21%		
FACEBOOK INC-A	277,61	0,73%	TOMTOM NV	6,95	1,31%		
GENERAL ELECTRIC	10,41	-0,90%	TOTAL SE	37,84	1,26%		
ALPHABET INC-A	1.791,20	1,53%	UNILEVER NV	50,32	-1,26%		
HP INC	22,27	0,07%	W.P. STEWART HOL	681,10	0,00%		
HOME DEPOT INC	275,44	0,54%	SCOTIA FUNDS		26-Nov		
INTEL CORP	47,89	1,77%	MONEY MARKET	13,5978	0,00%		
JOHNSON&JOHNSON	143,94	0,18%	US DOLLAR BOND	3,0233	-0,06%		
MICROSOFT CORP	215,89	0,94%	GLOBAL EQUITY	3,2824	-0,13%		
PROCTER & GAMBLE	138,06	-0,45%	US EQUITY	18,7341	-0,17%		
ROYAL DUTCH-ADR	36,26	-0,23%	CANADIAN EQUITY	2,9076	0,01%		
STARBUCKS CORP	98,56	0,36%	FUND		26-Nov		
TWITTER INC	46,54	0,24%	BSF DEFENSIVE	122,33	0,10%		
WALMART INC	151,25	-0,39%	BSF CONSERVATIVE	112,63	0,15%		
EXCHANGE TRADED FUND			BSF MODERATE	139,53	0,17%		
ALERIAN MLP - AMLP	27-Nov		BSF AGGRESSIVE	159,71	0,23%		
ISH GBL HY BD - GHYG	26,19	-1,84%	BGF MULTI ASSET INC	10,04	0,10%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	49,92	0,06%	BGF GBL ALLOCATION	70,35	0,20%		
ISH SELECT DIV - DIVY	86,46	0,22%	BGF USD CORE BOND	18,34	0,00%		
ISH MSCI EMKT - EEM	95,62	-0,79%	BGF FIX INC GBL OP	15,52	0,06%		
ISH MSCI PAC - EPP	50,06	0,98%	BGF USD HI YIELD BND	37,10	-0,05%		
ISH RUSSELL - INVV	47,00	-0,30%	CURRENCIES		27-Nov		
ISH S&P 500 - SPY	216,26	0,38%	YEN/USD	104,0200	-0,23%		
ISH EUROPE - IEV	61,62	0,60%	EUR/USD	1,1955	0,35%		
INVESCO QQQ TRUS	46,84	0,39%	CAN/USD	1,2982	-0,26%		
INVESCO DB COMMO	299,58	1,11%	GBP/USD	1,3335	-0,14%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	14,05	0,00%	COMMODITIES		27-Nov		
SPDR S&P MID 400	36,45	0,31%	OIL WTI	45,46	-0,55%		
SPDR S&P 600 SMA	402,02	0,04%	GOLD	1785,67	-1,36%		
VANGUARD REIT - VNQ	75,07	-0,74%	SILVER	22,70	-2,69%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	84,77	-0,59%	WHEAT	596,50	-3,40%		
	53,89	0,76%					
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuaries —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZONDAG 29 NOV 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oostnoordoost tussen 24 en 33 km/u.			
Max Temp. 31°	Voelt Als 33°	Wind 24 km/u	Precipitatie 25%
Zonsopgang 06:45	Zonsondergang 18:12	UV index 10 v/d 10	
ZONDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 20 en 32 km/u.			
Min Temp. 26°	Voelt Als 28°	Wind 20 km/u	Precipitatie 50%
Maansopgang 17:50	Maansondergang 06:51		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
527-4580	Botica St.Cruz
	585-8028
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad
Centro Medico San Nicolaas	Botica 4 Centro Medico
28 & 29 nov 2020 - Dr. v/d Linden	584-5794

Oplossing sudoku 28 november

7	9	8	4	6	1	3	5	2
2	3	1	5	9	7	8	6	4
6	5	4	3	2	8	7	9	1
9	6	3	7	8	4	2	1	5
1	7	2	6	3	5	4	8	9
4	8	5	9	1	2	6	7	3
8	4	7	1	5	3	9	2	6
3	1	6	2	7	9	5	4	8
5	2	9	8	4	6	1	3	7

BVN			
20:35	All Stars & Zonen	19:00	NOS Studio Sport
21:05	Even tot hier		Eredivisie
21:50	NOS Studio	19:55	NOS Journaal
	Sport Eredivisie	20:10	Weerbericht Europa/Afrika
22:30	Nieuwsuur	20:15	Château Planckaert
23:00	Weerbericht	20:55	Ondersteboven van Afrika
	Amerika/Caribiën	21:35	Pauw komt binnen
23:05	NOS Studio Sport	22:20	NOS Studio Voetbal
23:30	Iedereen beroemd	23:10	Nieuwsuur
	compilatie	23:40	Weerbericht
			Amerika/Caribiën
zondag 29 november		23:45	Iedereen beroemd
00:00	VRT Journaal		compilatie
00:35	Vroege Vogels		
01:15	BinnensteBuiten	maandag 30 nov	
01:40	Typisch Betuwe	00:00	VRT Journaal
02:05	Tiki Taka Touzani	00:35	De Zevende Dag
02:35	Tijd voor MAX	02:40	Buiterhof
03:15	Sesamstraat	03:35	Voor het blok
03:30	Het Klokhuys	04:00	De week van Karrewiet
03:50	Betreden Op Eigen Risico	04:10	Nederland Zingt Dichtbij
04:35	Zembla	05:00	Podium Witteman
05:10	Het Sinterklaasjournaal	06:05	VRT Journaal
05:20	EenVandaag	07:00	NOS Studio
05:45	Donnie aan de Kook		Sport Eredivisie
06:00	VRT Journaal	07:55	NOS Journaal
06:40	Zelfde deur	08:10	Weerbericht Europa/Afrika
07:20	NOS Journaal	08:15	Château Planckaert
07:40	Weerbericht Europa/Afrika	08:55	Ondersteboven van Afrika
07:45	Kamp Van Koningsbrugge	09:35	Pauw komt binnen
08:35	All Stars & Zonen	10:20	NOS Studio Voetbal
09:05	Even tot hier	11:10	Nieuwsuur
09:50	NOS Studio	11:40	Weerbericht
	Sport Eredivisie		Amerika/Caribiën
	Nieuwsuur	11:45	Iedereen beroemd
10:30	Weerbericht		compilatie
11:00	Amerika/Caribiën	12:00	VRT Journaal
	NOS Studio Sport	12:35	Typisch Zullen - Utrecht
11:05	Iedereen beroemd	13:00	Per Seconde Wijzer
11:30	compilatie	13:25	De 3 sterren camping
12:00	VRT Journaal	14:15	NOS Journaal
12:35	De Zevende Dag	14:30	Frysland DOK
14:40	Buiterhof	15:00	Blauw Bloed
15:35	Voor het blok	15:35	Sesamstraat
16:00	De week van Karrewiet	15:50	Sesamstraat 10 voor...
16:10	Nederland Zingt Dichtbij	16:00	NOS Jeugdjournaal
17:00	Podium Witteman	16:05	ZappDoc: Nog één week
18:05	VRT Journaal	16:20	Blokken

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Wever Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

BELANGRIJKE GEGEVENS

Er woont een persoon met Covid-19 in mijn huishouden, wat moet ik doen?

Als er in uw huishouden een persoon is die positief is voor Covid-19, moeten zowel zijn/haar partner als zijn huisgenoten zich isoleren gedurende 7 dagen.

- Gedurende deze 7 dagen moeten alle personen hun gezondheid zorgvuldig controleren op symptomen.
- Als er een symptoom optreedt, neem dan contact op met uw arts voor een test.

- Als er gedurende die 7 dagen geen symptomen zijn, kan de persoon de quarantaine verlaten maar alle beschermingsregels blijven volgen, vooral het dragen van een mondkapje.

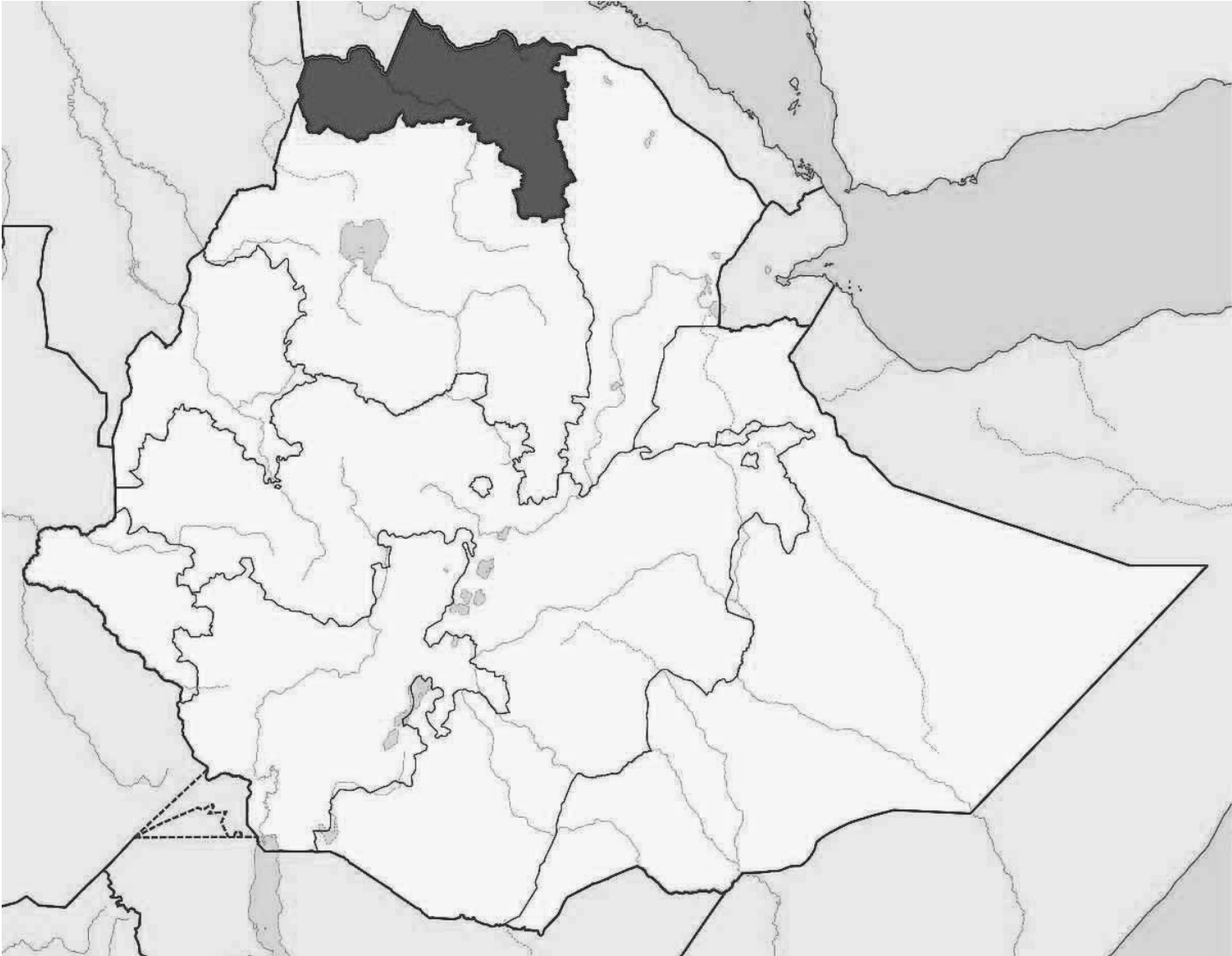
Desalniettemin raadt DVG aan om nog 7 dagen in vrijwillige quarantaine te blijven om de 14 dagen te voltooien. Dit kan door middel van het opnemen van reguliere vakantiedagen of in overleg met de werkgever.

*De eerste 7 dagen quarantaine vallen onder de SVB. Normale vakantiedagen niet.

Samen kunnen we het weer stoppen!

Ethiopische aanval op regiohoofdstad Tigray begonnen

Map van Ethiopia met regio Tigray aangegeven

MEKELLE/ADDIS ABEBA — De Ethiopische strijdkrachten zijn een aanval begonnen op Mekelle, de hoofdstad van de opstandige noordelijke regio Tigray, melden rebellen en hulporganisaties. Mekelle ligt ongeveer 500 kilometer ten noorden van de hoofdstad Addis Abeba. De stad zou onder meer met zware artillerie worden beschoten, wat tot bezorgdheid leidt over het lot van de bevolking van circa een half miljoen inwoners.

Het leger heeft aangekondigd de stad in enkele dagen tijd te zullen innemen met een slotoffensief. Tigray is het noordelijke deel van federaal Ethiopië. De Tigrayers vormen circa 6 procent van de bevolking, maar domineerden het land 27 jaar lang met hun Tigray Volksbevrijdingsfront (TPLF). Dat

was de voornaamste guerrillabeweging die in 1991 de communistische dictatuur ten val bracht. In 2018 verloren ze hun greep en kwam de huidige premier Abiy Ahmed aan de macht. Hij behoort tot de grootste etnische bevolkingsgroep, de Oromo (bijna 35 procent van de bevolking van meer dan

100 miljoen inwoners). Sinds 1994 is Ethiopië een land dat tien deelstaten heeft die op etnische basis zijn gevormd wat tot veel spanningen heeft geleid. Abiy Ahmed streeft naar ingrijpende hervormingen en is in conflict geraakt met de TPLF in Tigray. In augustus kregen ze slaan- de ruzie over het al of niet houden van verkiezingen en op 4 november werd een basis van het federale leger in Mekelle aangevallen. Sindsdien woedt er strijd tussen het federale leger en de strijdkrachten van Tigray. Er zijn nauwelijks details bekend van het verloop van

de strijd. De communicatie met de regio is afgekapd door de centrale regering. Tienduizenden mensen zouden zijn ontheemd of gevlucht en naar schatting meer dan duizend burgers en militairen zouden al zijn omgekomen. Tal van landen hebben opgeroepen de strijd te stoppen. Een oorlog zou lang kunnen gaan duren tussen de centrale regering en de TPLF, die naar verluidt nog steeds beschikt over veel goed bewapende en getrainde militias en eenheden. De guerrilla-ervaring van het TPLF zou op den duur ook een voordeel voor de Tigrayers kunnen zijn.

Leden Leger des Heils vermoord in Indonesië

JAKARTA — Op het Indonesische eiland Sulawesi zijn vier leden van het Leger des Heils om het leven gebracht. De politie vermoedt dat extremisten die sympathiseren met terreurgroep Islamitische Staat achter de moord zitten.

De doden zijn vrijdag gevonden bij hun afgebrande huizen in het dorp Lemban Tongoa in het noorden van het eiland, zei een politiewoordvoerder vandaag. Twee waren onherkenbaar

verbrand en een van de lichamen was onthoofd. Het Leger des Heils in Indonesië bevestigde dat ze lid waren van het evangelische kerkgenootschap. De politiewoordvoerder zei dat de Oost-Indonesische moedjahedien (MIT), die trouw hebben beloofd aan IS, vermoedelijk achter de misdaad zitten. “De aanval had er kenmerken van. Het is mogelijk dat ze de slachtoffers niet kenden. Ze wilden gewoon terreur zaaien”, zei hij.

Ruim 400.000 geregistreerde doden in Europa door corona

PARIJS — In Europa zijn inmiddels meer dan 400.000 mensen door het coronavirus overleden. Dat meldt het Franse persbureau AFP vandaag op basis van cijfers van de gezondheidsautoriteiten. Het gaat alleen om sterfgevallen waarbij vaststaat dat mensen door het longvirus zijn overleden. Het werkelijke aantal ligt vermoedelijk hoger.

Europa is volgens AFP de op één na dodelijkste zone van de pandemie in de wereld,

met in totaal 400.649 sterfgevallen. In Latijns-Amerika en de Cariben is de situatie met ruim 444.000 doden nog erger. De voorbije zeven dagen werden ruim 36.000 overlijdens geregistreerd in Europa, de zwaarste weekbalans sinds het begin van de pandemie. De meeste gemelde Europese sterfgevallen waren tot nu toe in Groot-Brittannië (57.551 doden), Italië (53.677), Frankrijk (51.914), Spanje (44.668) en Rusland (39.068).

trokken was bij een bloedige aanslag op een joods restaurant in Parijs. Daarbij schoten de aanvallers op een joods restaurant in de wijk Marais, wierpen een handgranaat naar binnen en maakten zich schietend op voorbijgangers uit de voeten.

Daarbij vielen 6 doden en 22 gewonden. De verdachte stelt niets met de aanslag te maken te hebben en zegt dat hij destijds helemaal niet in Parijs is geweest.

1e hittegolf van het seizoen teistert Australië

SYDNEY — Hoewel de meteorologische zomer nog moet beginnen in Australië, is de eerste hittegolf van het seizoen al een feit. Op veel plaatsen in het oosten en zuiden van het land steeg de temperatuur tot boven de

40 graden. In de staten New South Wales, Queensland, Victoria en in South Australia steeg het kwik plaatselijk zelfs tot 42 graden, meldt de Australische Meteorologische Dienst BoM. In New South Wales en delen van

het platteland is vanwege extreme droogte een totaal verbod op het maken van vuur uitgevaardigd. Het BoM zei donderdag in een langetermijnvoorspelling dat deze zomer meer neerslag en meer overstro-

mingen dan normaal worden verwacht. De zomer van vorig jaar staat te boek als de ‘zwarte zomer’. De schade door bosbranden brak alle records, na een van de heetste en droogste jaren sinds de weermetingen begonnen.

Missie Afghanistan loopt voorlopig geen gevaar

BRUSSEL — De Verenigde Staten hebben hun NAVO-partners verzekerd dat ze voorlopig geen einde zullen maken aan de missie van de alliantie in Afghanistan. Volgens generaal Scott Miller moeten de Amerikaanse vaardigheden die nodig zijn voor de missie Resolute Support beschikbaar blijven, ongeacht de nieuwe plannen voor troepenvermindering, meldden NAVO-diplomaten donderdag in Brussel.

De regering van de vertrekkende Amerikaanse president Donald Trump kondigde vorige week dinsdag aan, zonder de geallieerden te raadplegen, dat het de Amerikaanse troepen in Afghanistan tegen 15 januari zou terugbrengen tot 2500 militairen. Hierdoor was er aanvankelijk grote onzekerheid bij de NAVO over wat het besluit voor de missie van de alliantie zou betekenen.

De reden hiervoor was dat de Amerikaanse strijdkrachten momenteel middelen leveren

die andere NAVO-landen op korte termijn niet kunnen bieden. Dit zijn bijvoorbeeld snelle luchtsteun en reddingsoperaties voor gewonde militairen bij aanvallen op troepen. Volgens officiële informatie zijn er nu nog ongeveer 4500 Amerikaanse militairen in Afghanistan.

De achtergrond van de plannen voor de terugtrekking van Amerikaanse troepen is een overeenkomst die de regering-Trump heeft ondertekend met de militante islamistische Taliban. Die stelt

onder meer de terugtrekking van alle strijdkrachten van de VS en de NAVO tegen eind april 2021 in het vooruitzicht. In ruil daarvoor hebben de Taliban zich geëngelijkt aan vredesbesprekingen met de regering in Kabul en beloofd het geweld in het land aanzienlijk te verminderen.

Volgens veel NAVO-partners van de VS zijn de Taliban hun toezeggingen nog niet voldoende nagekomen. Daarom moet een volledige terugtrekking van alle troepen voorlopig niet worden gepland, stellen zij. NAVO-secretaris-generaal Jens Stoltenberg kondigde onlangs aan dat een bijeenkomst van ministers van Defensie in februari zal beslissen over de toekomst van de NAVO-missie.

Meer opties voor federale executies in VS

WASHINGTON — Het Amerikaanse ministerie van Justitie heeft bepaald dat mensen die door een federale rechter ter dood zijn veroordeeld, niet per se met een dodelijke injectie geëxecuteerd hoeven worden. Al naar gelang de wetten van de deelstaat waar het oordeel is geveld, mag voortaan ook gebruik gemaakt worden van gifgas, de strop, een vuurpeloton of elektriciteit, zoals bijvoorbeeld met behulp van een elektrische stoel. De veroordeelde mag in sommige staten zelf de keuze maken.

Momenteel wordt de doodstraf door de federale overheid altijd ten uitvoer gelegd

met dodelijke injecties. In sommige staten zijn er eerder problemen geweest om

Aanslag op prominente Iraanse atoomwetenschapper

TEHERAN — Een prominente Iraanse atoomwetenschapper is slachtoffer geworden van een aanslag. Het gaat om Mohsen Fakhrizadeh die wordt gezien als het brein achter de vermeende pogingen van Teheran om een atoombom te maken.

Het ministerie van Defensie bevestigde de dood kort nadat Iraanse media het overlijden van de topexpert hadden gemeld.

Fakhrizadeh gaf volgens Westerse landen, Israël en Iraanse bannelingen leiding aan het programma voor nucleaire wapens dat in 2003 werd stilgelegd. Iran heeft altijd ontkend dat het op zoek was of is naar het maken van een atoombom.

Eerder dit jaar raakte het belangrijke Iraanse nucleair complex bij Natanz zwaar beschadigd door sabotage, zoals de Iraanse autoriteiten het omschreven, zonder een dader te noemen. Buitenlandse waarnemers vermoeden een aanslag. Iran kondigde enkele maan-

Mohsen Fakhrizadeh

den geleden aan een nieuwe, grotere nucleaire installatie te bouwen als vervanging van het complex dat in juli werd verwoest door een explosie en een daarop volgende brand. In de installatie werd uranium verrijkt, dat wordt gebruikt in kerncentrales en atoomwapens.

Volgens het internationale nucleaire akkoord uit 2015 zou Iran het eigen atoomprogramma beperken in ruil voor verlichting van sancties. Toen de Verenigde Staten zich uit het akkoord terugtrokken, begon Iran weer meer verrijkt uranium te produceren.

Hertelling levert meer stemmen voor Biden op

MADISON — De door de Amerikaanse president Donald Trump aangevraagde hertelling van de stemmen in de staat Wisconsin heeft niet de voor de voor hem gewenste ommekeer gezorgd. Na hertelling bleek dat de Democraat Joe Biden er zelfs nog 132 stemmen bijkrijgt, meldt de Washington Post.

Biden was is in de noordelijke staat al aangewezen als winnaar. Hij had al een voorsprong van iets meer dan 20.000 stemmen. Na deze hertelling komen de tien kiesmannen die de staat tegenwoordig definitief in handen van de Democraat. Team Trump vroeg op 18 november een gedeeltelijke hertelling van de stemmen aan en betaalde daarvoor de wettig vastgestelde som van 3 miljoen dollar (2,5 miljoen euro). De drie miljoen dollar die Trump betaalde, komt neer op ruim 22.700 dollar

per gewonnen stem voor Biden. Waren de tien kiesmannen wel in handen van Trump gekomen, dan had dat de verkiezingsuitslag niet veranderd. Biden heeft 306 kiesmannen vergaard, Trump komt niet verder dan 232. De kosten van een hertelling moesten vooraf worden betaald door de aanvrager. Als dat in de hele staat zou moeten gebeuren, zou het gaan om zo'n 7,9 miljoen dollar (ongeveer 6,7 miljoen euro). Trump koos ervoor om

slechts in enkele districten de stemmen opnieuw te tellen.

Trump weigert nog altijd de overwinning van Biden te erkennen, en roept vrijwel dagelijks zonder bewijs te leveren dat er is gefraudeerd bij de verkiezingen. Wel heeft de president gisteren voor het eerst gezegd dat hij tijdig het Witte Huis zal verlaten als blijkt dat Biden de meerderheid van de kiesmannen behaalt.

Er waren ook hertellingen, die al dan niet gepaard gingen met rechtszaken in de staten Georgia, Arizona, en Pennsylvania. Die staten werden allemaal door Biden gewonnen en dat veranderde niet na het opnieuw tellen van de stemmen.

Sport

Voetbalsters verliezen oefenduel van wereldkampioen VS

Jill Roord (m), hier op archiefbeeld, kreeg namens Nederland de enige doelmans in de wedstrijden tegen Amerika.

BREDA — Het Nederlands voetbalelftal voor vrouwen is er gisteren niet in geslaagd voor een verrassing te zorgen tegen de Verenigde Staten. Oranje ging in een oefenwedstrijd in Breda met 2-0 onderuit tegen de nummer 1 van de wereld. Dat was dezelfde uitslag tussen beide landen als vorig jaar juli in Lyon tijdens de finale van het wereldkampioenschap.

De nederlaag was verdiend. Nederland noteerde in de 87e minuut via spits Jill Roord de eerste en enige doelmans. De eindstand was toen al bereikt. Rose Lavelle opende kort voor rust de score, toen ze vanaf rechts naar binnen draaide en de bal in de verre hoek naast keepster Sari van Veenen-

daal krulde. De tweede treffer kwam in de 70e minuut op naam van Kristie Mewis.

Bij Oranje ontbrak Sarina Wiegman op de bank. De bondscoach verliet gistermiddag het trainingskamp wegens familieomstandigheden. Assistent-trainer Arjan Veurink nam de ta-

ken van Wiegman waar en werd bijgestaan door Arvid Smit, die normaal gesproken de wedstrijden vanaf de tribune bekijkt.

Nederland miste naast spits Vivianne Miedema (heupblessure) ook Stefanie van der Gragt. De verdediger van Ajax liep woensdag bij de training een bovenbeenblessure op. Naar verwachting is Van der Gragt er dinsdag wel bij in de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Kosovo, die eveneens in Breda wordt gespeeld.

Oranje verzekerde zich vorige maand al van deelname aan het EK 2022 in Engeland. Wiegman richt zich komend jaar met haar selectie op de Olympische Spelen van Tokio. Ze neemt daarna afscheid van Oranje en wordt bondscoach van de Engelse voetbalsters.

De laatste overwinning van de Nederlandse voetbalsters op de Verenigde Staten was in 1996. De Amerikaanse vrouwen zijn nu 32 wedstrijden op rij ongeslagen. De laatste nederlaag was in januari 2019.

Skiester Jelinkova vergeet in Lech even alle frustraties

LECH — Met een tiende plek tijdens de parallelreuzenslalom in Lech leverde skiester Adriana Jelinkova een historische prestatie. Nooit eerder eindigde een Nederlandse zo hoog in een wereldbekerwedstrijd in het alpineskiën. “Onwijs gaaf”, zegt Jelinkova vanuit het Oostenrijkse skioord. “Maar dat mijn 10e plek historisch is vanuit Nederlands oogpunt, is mij nog niet echt gaan dagen. Ik ben vooral blij weer te kunnen skiën. Ik heb sinds lange tijd weer plezier beleefd.”

De in Oostenrijk woonachtige Jelinkova kon noodgedwongen maandenlang niet op de ski's staan nadat het vorige seizoen voortijdig was

beëindigd als gevolg van de coronapandemie. “De periode daarna was raar”, aldus de 25-jarige skiester, die in Tsjechië is geboren, maar op

groeide in Nederland. “Ik zat alleen maar thuis en kon niet meer trainen. Terwijl er wel gewoon sneeuw op de bergen lag.”

De inkomsten van Jelinkova liepen behoorlijk terug. Vergeleken met de absolute wereldtop zijn haar middelen sowieso beperkt. Haar team bestaat uit slechts twee mensen: trainer René Rijsdijk en haar moeder. “Het is iets wat ik vaak vergeet, maar ik heb een heel klein team vergeleken met de wereldtoppers. Voor mijn trainer en mijn moeder is het skiën eigenlijk een tweede baan. Ze hebben financieel behoorlijk geleden.” Vorige week kwam Jelinkova al in actie bij de wereldbekerstart in Finse Levi, waar ze niet wist te imponeren. “Het was niet goed genoeg. De stress van de afgelopen periode heeft veel energie gekost.

Bovendien was het organisatorisch niet heel goed in Finland en was het ontzettend donker. De zon komt in deze tijd van het jaar maar weinig boven in Lapland, terwijl ik daar normaal juist een enorme ‘boost’ van krijg.” Na de sportieve en financiële malaise van de laatste maanden zette Jelinkova donderdag in Lech haar beste klassering ooit neer. “Als ik het zo naar mijn zin heb, kan ik het beste skiën bij mijzelf naar boven halen. En dan zie je dat ik me met de besten ter wereld meet. Dat is gezien mijn kleine team en kleine budget heel speciaal.” Jelinkova verbeterde de prestatie van Angelika van der Kraats, die in 1985 elfde werd op de combinatie in Bad Kleinkirchheim en daarmee lang het Nederlandse record in handen had. “Daar heb ik nog niet echt over nagedacht. Maar natuurlijk maakt mij dat trots.”

Over twee weken doet Jelinkova mee aan de wereldbeker reuzenslalom in het Franse Courchevel.

Cambuur naast Almere City aan kop eerste divisie

VOLENDAM — SC Cambuur staat weer op de – gedeelde – 1e plaats in de Keuken Kampioen Divisie. De Friezen profiteerden gisteravond van het gelijkspel van Almere City FC bij FC Volendam (2-2). Cambuur zelf had enkele uren eerder in eigen huis FC Den Bosch verslagen (3-1). De formatie van trainer Henk de Jong heeft nu evenveel punten (31), maar een wedstrijd minder dan Almere.

Samuele Mulattieri zette Volendam al na 8 minuten op voorsprong. De Italiaan schoot fraai raak na een al even fraaie pass van de Belg Francesco Antonucci. Iets meer dan 10 minuten later was het alweer gelijk. Thomas Verheydt was verantwoordelijk voor de 1-1.

Na de hervatting zorgde Jari Vlak voor de 2-1 voor de thuisclub, door met een

schot van afstand doelman Michael Woud te verrassen. Opnieuw maakte Verheydt, met een kopbal, gelijk.

SC Cambuur won eerder op de avond op eigen veld van FC Den Bosch (3-1). Den Bosch begon goed en kwam na 20 minuten op voorsprong. Kevin Felida gleed de bal binnen uit een voorzet van Jizz Hornkamp. Vlak voor rust kwamen de Frie-

zen langszij. Giovanni Korte scoorde nadat hij de diepte in was gestuurd door Mees Hoedemakers.

Ongeveer halverwege de tweede helft zette Robert Mühren Cambuur op voorsprong, na slordig uitverdedigen van de Brabanders. De inleidende actie kwam van Issa Kallon. De invaller zorgde vervolgens zelf voor de 3-1.

NAC Breda speelde gelijk bij TOP, 0-0. De Bredase formatie kreeg in de 74e minuut aan aardige kans op voorsprong te komen. Mario Bilate schoot een strafschop in, maar zag doelman Bo Geens redden.

FC Twente op eigen veld kansloos tegen RKC

ENSCHDEDE — FC Twente heeft voor de tweede keer dit seizoen verloren. De Enschedese formatie van trainer Ron Jans ging op eigen veld onderuit tegen RKC Waalwijk, 0-2. De Brabanders vonden door de verrassende zege aansluiting met de middenmoot.

Halverwege leidde RKC al met 0-2 door doelpunten van Cyril Ngongne en Finn Stokkers. Opvallend was dat beide treffers werden voorbereid door Ola John, de speler die jaren geleden zijn loopbaan als profoetballer begon bij FC Twente. De aanvaller viel halverwe-

ge geblesseerd uit. Voor de thuisclub was Danilo al in de openingsfase het dichtst bij een doelpunt. De Braziliaanse topschutter tikte de bal op de paal na een hoekschop van Gijs Smal. Danilo werd na een uur gewisseld door Jans. Met enkele fraaie acties voorkwam

doelman Joël Drommel van FC Twente dat RKC verder uitliep. FC Twente, dat vorige week nog gelijk speelde tegen PSV (1-1), had eerder deze competitie alleen van FC Utrecht verloren.

FC Twente speelde de 1800e wedstrijd in de Eredivisie. Alleen PSV (2161), Ajax (2160), Feyenoord (2160) en Sparta (1821) bereikten deze mijlpaal al eens eerder.

AZ-trainer Slot: Heracles-uit nog weer wat lastiger

ALKMAAR — AZ-trainer Arne Slot verwacht een lastige uitwedstrijd, morgen tegen Heracles Almelo. AZ is samen met Feyenoord de enige club die nog niet heeft verloren in de Eredivisie.

“Ik denk dat de meeste uitwedstrijden in de Eredivisie niet eenvoudig zijn, maar er is een aantal dat nog weer wat lastiger is. Heracles is daar één van”, aldus Slot. “Met een gelijkspel tegen PSV en een overwinning op FC Utrecht doen zij het goed in eigen huis.”

Volgens Slot had AZ, dat de eerste competitieduels gelijk speelde, nog niet zoveel pun-

tenverlies mogen lijden. Hij stelt zelfs dat zijn ploeg nog zonder averij had moeten zijn. “Ik denk dat we alle wedstrijden in de Eredivisie tot nu toe ruim hadden moeten winnen, maar dat is niet gebeurd”, aldus Slot. “Ik weet niet of we beter zijn tegen voetballende (vrijer spelende, red.) teams. Goed spelen tegen de nummer 1 van Spanje is aansprekender en knapper dan tegen de tegenstanders die we troffen in de Eredivisie de afgelopen weken.”

Daarmee doelde Slot op het gelijkspel van donderdag in de Europa League tegen Real Sociedad (0-0). “Het lijkt erop dat iedereen ongeschonden uit de wedstrijd tegen Real Socie-

dad is gekomen. Vandaag zullen we daar meer over weten, maar op dit moment ziet het er goed uit”, aldus de trainer.

Heracles moet het morgen stellen zonder onder anderen Silvester van der Water, die hinder ondervindt van een spierblessure. “Voor Silvester komt deze wedstrijd te vroeg. We hopen dat hij in de loop van de volgende week weer aan kan sluiten”, aldus trainer Frank Wormuth, die Van der Water zag uitvallen in de uitwedstrijd tegen Ajax. De Almeloërs missen ook de geschorste Adrian Szöke en het geblesseerde drietal Navajo Bakboord (knie), Noah Fadiga (enkel) en Jeff Hardeveld (buiwand).

AZ-trainer Arne Slot

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

AMIGOE

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
582-4333